

DRUŠTVO ZA REVIZIJU "S P I N O F F" D.O.O.

81000 PODGORICA, Ul. Josipa Broza Tita, br. 65 a

E-mail: spinoff@t-com.me

Tel: 020/658-424, 658-425

Fax: 020/658-420

I Z V J E Š T A J

**OVLAŠĆENOG REVIZORA SKUPŠTINI AKCIONARSKOG DRUŠTVA
ZA OSIGURANJE „GRAWE“, PODGORICA O OBAVLJENOJ
EKSTERNOJ REVIZIJI GODIŠNJEG RAČUNA SA STANJEM
NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE**

Dok. broj: 62 – 2/U

U Podgorici, 02. 03. 2012. godine

SADRŽAJ

	<u>strana</u>
IZVJEŠTAJ I MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA	1 - 40
MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA	1 – 2
– Bilans stanja – BS (OD) za osiguravajuća i reosiguravajuća društva na dan 31.12.2011. godine	3 – 5
– Bilans uspjeha – BU (OD) za osiguravajuća i reosiguravajuća društva u periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine	6 – 8
– Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) za godinu završenu 31.12.2011. godine	9
– Bilans novčanih tokova – BNT (OD) za osiguravajuća i reosiguravajuća društva u periodu od 01.01. do 31.12.2011. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod	12 – 15
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	15 – 16
1) Bilans stanja	17 – 30
2) Bilans uspjeha	31 – 38
3) Bilans novčanih tokova	38
4) Pokazatelji poslovanja	38
5) Godišnji izvještaj o poslovanju	39
PRILOZI UZ IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	40
1) Mišljenje ovlaštenog aktuaru	
2) Godišnji izvještaj o poslovanju	
3) Napomene uz finansijske izvještaje za 2011. godinu	
4) Finansijski izvještaji	
– Bilans stanja na dan 31.12.2011.g.	
– Bilans uspjeha u periodu od 01.01. do 31.12.2011.g.	
– Iskaz o promjenama neto imovine za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine	
– Bilans novčanih tokova u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2011. godine	

DRUŠTVO ZA REVIZIJU "SPINOFF" D.O.O.

81000 PODGORICA, Ul. Josipa Broza Tita, br. 65 a

E-mail: spinoff@t-com.me

Tel: 020/658-424, 658-425

Fax: 020/658-420

Broj: 62-2/U

IZVJEŠTAJ OVLAŠĆENOG REVIZORA SKUPŠTINI AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE „GRAWE“, PODGORICA O OBAVLJENOJ EKSTERNOJ REVIZIJI GODIŠNJEG RAČUNA SA STANJEM NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva „Grawe“, Podgorica (u daljem tekstu „Grawe“, ili „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2011. godine i odgovarajući bilans uspjeha, iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost za sastavljanje finansijskih izvještaja

Izvršni direktor Akcionarskog društva „Grawe“, Podgorica odgovoran je za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Crne Gore i računovodstvenim politikama objelodanjenim u napomenama 2. i 3. u priloženim finansijskim izvještajima. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije i Zakonom o računovodstvu Republike Crne Gore. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

(nastavlja se)

Eksterna revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje nezavisnog ovlašćenog revizora

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2011. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Crne Gore i računovodstvenim politikama objelodanjenim u napomenama 2. i 3. u priloženim finansijskim izvještajima.

U vezi sa naprijed rečenim, Ovlašćeni revizor izražava pozitivno mišljenje na ove finansijske izvještaje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeće pitanje:

Savjet Agencije za nadzor osiguranja donio je „Pravilnik o kontnom okviru društava za osiguranje“ a koji je objavljen u „Sl. list RCG“ broj 5/2011, i stupa na snagu 1. januara 2011. godine. Shodno pomenutom pravilniku Društvo je izvršilo korekciju prikazanih iznosa u finansijskim izvještajima sa stanjem na dan 1. januara 2011. godine u odnosu na stanje 31. decembra 2010. godine, tako da se iznosi iz revizorskog izvještaja za 2010. godinu razlikuju od iznosa prikazanih kao stanje iz prethodne godine. Naime, korekcije početnog stanja za 2011. godinu izvršene su shodno naprijed pomenutom Pravilniku. Ove korekcije nemaju uticaja na prikazan finansijski rezultat.

U Podgorici, 02. 03. 2012.godine.

OVLAŠĆENI REVIZOR
Branka Vuksanović, dipl. oec.
Branka Vuksanović

Bilans stanja - BS (OD)
za osiguravajuća i reosiguravajuća društva
na dan 31. 12. 2011. godine

(EUR)

Red. broj	Pozicija	Napomena	Tekuća godina	Prethodna Godina
	AKTIVA			
A.	Nematerijalna imovina		-	-
A.1.	Goodwill		-	-
A.2.	Druga dugoročna nematerijalna imovina		-	
A.3.	Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja		-	-
A.4.	Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja		-	-
B.	Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje osiguranja	4.	11.204,37	17.224,34
B.1.	Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
B.2.	Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
B.3.	Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
B.4.	Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji		-	-
B.5.	Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)		-	-
C.	Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)	5.	11.549.549,81	5.993.552,39
C1.	Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		11.549.549,81	5.993.552,39
C1.1.	Hartije od vrijednosti	5.1.	7.818.758,45	1.956.998,14
C1.2.	Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti		-	-
C1.3.	Akcije		-	-
C1.4.	Ulaganja u investicione fondove		-	-
C1.5.	Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja	5.2.	3.602.737,98	3.960.370,10
C1.6.	Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		62.720,88	64.570,15
C1.7.	Udjeli i učešća u društvima		-	-
C1.8.	Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja		-	-
C1.9.	Izvedeni finansijski instrumenti		-	-
C1.10.	Druga dugoročna finansijska ulaganja	5.3.	65.332,50	11.614,00
C1.11.	Stalna imovina koja se drži za prodaju		-	-
C2.	Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
C2.1.	Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana		-	-
C2.2.	Depoziti kod grupe banaka, kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka		-	-
C2.3.	Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
D.	D. Kratkoročna finansijska ulaganja (D1+D2+D3)	6.	4.797.001,57	7.869.085,07
D.1.	D.1. Hartije od vrijednosti		-	-
D.2.	D.2. Kratkoročni depoziti kod banaka		4.797.001,57	7.869.085,07
D.3.	D.3. Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		-	-

Nastavak tabele Bilans stanja

E.	Kratkoročna sredstva(E1+E2+E3)	7.	1.119.229,95	708.880,27
E.1.	Gotovinska sredstva	7.1.	721.395,39	363.289,66
E.2.	Kratkoročna potraživanja		397.834,56	345.590,61
E.2.1.	Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	7.2.1.	374.652,34	286.079,95
E.2.2.	Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		-	-
E.2.3.	Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		-	-
E.2.4.	Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		-	-
E.2.5.	Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		-	31.456,84
E.2.6.	Druga kratkoročna potraživanja	7.2.2.	23.182,22	28.053,82
E.3.	Zalihe materijala i sitnog inventara		-	-
F.	Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	8.	187.278,44	199.143,17
G.	Aktivna vremenska razgraničenja	9.	511.227,13	169.270,47
G.1.	Odloženi troškovi sticanja osiguranja		-	-
G.2.	Ostala aktivna vremenska razgraničenja		511.227,13	169.270,47
H.	Odložena poreska sredstva		-	-
	UKUPNO AKTIVA		18.175.491,27	14.957.155,71

Nastavak tabele Bilans stanja

(EUR)

Red. broj	Pozicija	Napomena	Tekuća godina	Prethodna Godina
PASIVA				
A.	Osnovni kapital (A.1+A.2)	10.	2.300.020,64	2.300.020,64
A.1.	A.1. Akcijski kapital-obične akcije		2.300.020,64	2.300.020,64
A.2.	A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije		-	-
B.	Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	11.	3.910.909,79	3.667.959,70
B.1.	Kapitalne rezerve		-	-
B.2.	Rezerve iz dobiti		-	-
B.2.1.	Zakonske rezerve		-	-
B.2.2.	Rezerve za sopstvene akcije		-	-
B.2.3.	Statutarne rezerve		-	-
B.2.4.	Ostale rezerve iz dobitka		-	-
B.3.	Sopstvene akcije		-	-
B.4.	Revalorizovane rezerve	11.1.	(593.645,48)	33.925,60
B.5.	Prenesena i neraspoređena dobit/ gubitak (+/-)	11.2.	4.504.555,27	3.634.034,10
B.5.1.	Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina(+/-)		3.404.034,10	2.389.051,42
B.5.2.	Neraspoređena dobit/gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		1.100.521,17	1.244.982,68
C.	Rezervisanja (C.1+ C.2+ C.3)	13.	11.355.570,58	8.151.892,24
C.1.	Bruto tehničke rezerve	13.1.	473.046,90	1.927.171,03
C.1.1.	Bruto prenosne premije		242.155,88	1.726.782,62
C.1.2.	Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		133.815,16	176.145,49
C.1.3.	Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		97.075,86	24.242,92
C.1.4.	Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta		-	-
C.1.5.	Bruto rezervisanja za izravnjanje rizika		-	-
C.1.6.	Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja		-	-
C.2.	Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja	13.2.	10.882.523,68	6.224.721,21
C.2.1.	Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		10.046.050,56	5.943.924,55
C.2.2.	Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja		-	-
C.2.3.	Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja		-	-
C.2.4.	Bruto rezervisanja za učešće u dobiti		836.473,12	280.796,66
C.3.	Ostala rezervisanja		-	-
C.3.1.	Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		-	-
C.3.2.	Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		-	-
D.	Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	14.	551.765,87	543.279,91
D.1.	Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	14.1.	355.624,83	339.791,05
D.2.	Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i osiguranja	14.2.	65.595,10	54.424,73
D.3.	Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta		-	-
D.4.	Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		-	-
D.5.	Kratkoročne obaveze iz finansiranja		-	-
D.6.	Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	14.3.	11.948,73	40,00
D.7.	Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti	14.4.	118.597,21	149.024,13
E.	Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+ E.2+E.3+E.4)		-	-
E.1.	Obaveze prema bankama		-	-
E.2.	Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti		-	-
E.3.	Druge finansijske obaveze		-	-
E.4.	Obaveze za odloženi porez		-	-
F.	F. Pasivna vremenska razgraničenja		57.224,39	294.003,22
	UKUPNO PASIVA		18.175.491,27	14.957.155,71

Bilans uspjeha - BU (OD)
za osiguravajuća i reosiguravajuća društva
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2011. godine

(EUR)

Red. Broj	Pozicija	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
	I POSLOVNI PRIHODI (1+2)		4.673.237,10	4.715.883,63
1.	Prihod od premije osiguranja i saosiguranja		4.616.378,79	4.667.745,10
1.1.	Obračunate bruto premije osiguranja	16.	4.940.957,59	4.888.343,30
1.2.	Primljene premije saosiguranja		-	-
1.3.	Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije		-	-
1.4.	Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja		-	-
1.5.	Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		(319.201,36)	(300.724,16)
1.6.	Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		(4.066,20)	83.520,72
1.7.	Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)		-	-
1.8.	Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		(1.311,24)	(3.394,76)
2.	Neto prihodi od ostalih usluga	17.	56.858,31	48.138,53
2.1.	Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	17.1.	23.999,22	23.207,35
2.2.	Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		-	23,98
2.3.	Revalorizacioni poslovni prihodi		-	-
2.4.	Prihodi drugih usluga	17.2.	32.859,09	24.907,20
	II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)	18.	3.414.184,98	2.962.583,13
1.	Rashodi naknada šteta		445.641,42	313.374,81
1.1.	Obračunate bruto naknade šteta		458.289,92	399.633,25
1.2.	Troškovi vezani za isplatu šteta*		-	-
1.3.	Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		-	-
1.4.	Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		-	-
1.5.	Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara unaknadama šteta		(53.704,60)	(55.055,04)
1.6.	Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		(42.330,33)	(34.882,65)
1.7.	Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		10.962,18	9.751,62
1.8.	Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		72.832,94	-6.072,37
1.9.	Umanjenje za udjele saosiguravača i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete		(408,69)	0,00
1.10.	Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		-	-
2.	Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	19.	2.917.939,58	2.614.070,23
2.1.	Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)		-	-
2.2.	Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		2.828.403,17	2.529.201,65
2.3.	Promjena rezervisanja za izravnane rizika (+/-)		-	-
2.4.	Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)		-	-
2.5.	Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)		89.536,41	84.868,58
3.	Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	20.	50.603,98	35.138,09
3.1.	Troškovi za preventivu		-	-
3.2.	Vatrogasni doprinos		-	-
3.3.	Garantni fond		-	-

Nastavak tabele Bilans uspjeha

(EUR)

3.4.	Troškovi nadzornog organa		49.193,73	33.804,90
3.5.	Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja		-	-
3.6.	Drugi ostali neto troškovi osiguranja		1.410,25	1.333,19
3.7.	Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja		-	-
3.8.	Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore		-	-
3.9.	Druge rezervacije		-	-
	III DOBITAK/GUBITAK – BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		1.259.052,12	1.753.300,50
	IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)		1.166.598,32	1.295.091,56
1.	Troškovi sticanja osiguranja	21.	811.044,49	899.648,03
2.	Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		-	-
3.	Amortizacija		7.256,52	8.387,73
4.	Troškovi rada	22.	203.525,91	194.203,78
4.1.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		171.295,06	160.368,29
4.2.	Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		21.623,67	20.110,27
4.3.	Drugi troškovi rada		10.607,18	13.725,22
5.	Materijalni troškovi		14.582,15	10.778,52
5.1.	Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklađivanje		2.886,99	1.949,03
5.2.	Troškovi kancelarijskog materijala		1.181,84	486,90
5.3.	Troškovi energije		4.642,22	4.913,73
5.4.	Drugi troškovi materijala		5.871,10	3.428,86
6.	Ostali troškovi usluga	23.	264.143,68	307.170,47
6.1.	Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu, intelektualnih usluga-zajedno sa dažbinama koje idu na teret preduzeća)		35.772,96	61.450,28
6.2.	Zakupnine		50.083,60	52.313,20
6.3.	Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		19.229,38	10.868,70
6.4.	Premije osiguranja		231,87	302,82
6.5.	Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		50.915,34	46.079,57
6.6.	Troškovi drugih usluga		107.910,53	136.155,90
7.	Drugi troškovi		1.300,74	2.418,37
8.	Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	24.	135.255,17	127.515,34
	V DOBITAK / GUBITAK – NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		92.453,80	458.208,94
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)		1.116.975,89	909.976,65
1.	Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	25.	646.220,35	922.290,86
1.1.	Prihodi od kamata		646.220,35	922.290,86
1.2.	Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika		-	-
1.3.	Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		-	-
1.4.	Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
1.5.	Pozitivne kursne razlike		-	-
1.6.	Drugi prihodi		-	-

Nastavak tabele Bilans uspjeha

(EUR)

2.	Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		9.383,41	16.838,23
2.1.	Rashodi od kamata		-	16.505,13
2.2.	Gubici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		9.383,41	333,10
2.3.	Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
2.4.	Negativne kursne razlike		-	-
2.5.	Drugi finansijski rashodi		-	-
2.6.	Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine		-	-
3.	Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		636.836,94	905.452,63
4.	Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	27.	482.744,93	6.713,00
4.1.	Prihodi od kamata		477.109,89	-
4.2.	Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		-	-
4.3.	Drugi prihodi od ulaganja		-	-
4.4.	Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
4.5.	Drugi finansijski prihodi		-	-
4.6.	Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine		5.600,00	6.600,00
4.7.	Drugi prihodi		35,04	113,00
5.	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		2.605,98	2.188,98
5.1.	Rashodi od kamata		-	-
5.2.	Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
5.3.	Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
5.4.	Drugi finansijski rashodi		756,71	339,71
5.5.	Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina		1.849,27	1.849,27
5.6.	Rashodi za druge nekretnine		-	-
5.7.	Novčane kazne i odštete		-	-
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)		480.138,95	4.524,02
	VII DOBITAK / GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)	28.	1.209.429,69	1.368.185,59
	VIII POREZ NA DOBIT		108.908,52	123.202,91
1.1.	1.1 Porez na dobit		108.908,52	123.202,91
1.2.	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza		-	-
	IX NETO DOBIT / GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)	29.	1.100.521,17	1.244.982,68
	X RASPODJELA NETO DOBITI		-	-
1.	Raspodjela neto dobiti		-	-
	XI ZARADA PO AKCIJI		-	-

Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala)
za godinu završenu 31. decembra 2011. g.

(EUR)

Naziv pozicije	Uplaćeni kapital-redovne akcije	Revalorizacijska rezerva-finansijska ulaganja	Neraspoređena dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	2.300.020,64	(715,32)	2.619.051,42	4.918.356,74
Ispravke greški prethodnog perioda				
Promjena računovodstveni tehnika				
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)				
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju:		34.640,92		34.640,92
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju				
Ostali dobiti/gubici priznati direktno kapitalu i rezervama				
Dobitak/gubitak prethodnog perioda				
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala				
Dividende			(230.000,00)	(230.000,00)
Prenos dobiti u rezerve				
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	2.300.020,64	33.925,60	3.634.034,10	5.967.980,34
Ispravke greški prethodnog razdoblja				
Promjena računovodstvenih politika				
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)				
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		(627.571,08)		(627.571,08)
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju				
Ostali dobiti/gubici priznati direktno kapitalu i rezervama				
Dobitak/gubitak tekućeg perioda			1.100.521,17	1.100.521,17
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala				
Dividende			(230.000,00)	(230.000,00)
Prenos dobiti u rezerve				
Saldo na 31. decembar 2011.g.	2.300.020,64	(593.645,48)	4.504.555,27	6.210.930,43

Analiza data u napomenama 10. i 11.

Bilans novčanih tokova - BNT(OD)
za osiguravajuća i reosiguravajuća društva
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2011. godine

(EUR)

Red. broj	Pozicija	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
	<i>Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		4.869.734,97	
	Prilivi od premija (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja)		4.832.165,97	
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		37.569,00	
	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		2.026.110,20	
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		445.574,43	
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		119.827,93	
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		158.909,96	
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dadžbina		156.958,27	
	Odlivi po osnovu zakupnina		50.083,60	
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		811.444,92	
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		283.311,09	
	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		2.843.624,77	
	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
	<i>Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		7.180.789,44	
	Prilivi od ulaganja u hartije u vrijednosti		218.168,50	
	Prilivi od zakupnina		5.600,00	
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		6.957.020,94	
	<i>Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja</i>		9.436.308,48	
	Odlivi po osnovu ulaganja u HOV koje su izdate od strane CG		6.576.996,14	
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u CG		2.858.075,79	
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		1.236,55	
	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		(2.255.519,04)	
	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja			
	<i>Odlivi iz aktivnosti finansiranja</i>			
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		230.000,00	
	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		(230.000,00)	
	Neto promjena gotovine		358.105,73	
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		721.395,39	
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		363.289,66	

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo za osiguranje „Grawe“, Podgorica sa sjedištem u Podgorici, ulica Novaka Miloševa br. 6/II, registrovano je u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 21. oktobra 2004. godine pod registarskim brojem 4-0007631/001, a na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Republike Crne Gore o davanju dozvole za rad broj 02-3087/2 od 23. septembra 2004. godine.

Društvo je provelo i sljedeće registracije 21. oktobra 2005. godine pod registarskim brojem 4-0007631/002 produženje registracije, 16. decembra 2005. godine pod registarskim brojem 4-0007631/003 registrovalo je promjenu sjedišta uprave Društva sa ulice Dalmatinska 100 a, Podgorica na Bulevar Sv. P. Cetinjskog II a/I (zgrada Maksim), Podgorica i promjenu ličnih podataka za predsjednika Odbora direktora gospodina Marka Mikića 3. jula 2005. godine pod registarskim brojem 4-0007631/004 promjenu podataka o povećanju osnivačkog kapitala, 21. oktobra 2006. godine pod registarskim brojem 4-0007631/005, produženje registracije 4. januara 2007. godine pod registarskim brojem 4-0007631/006 i promjenu adrese s razloga dobijanja kućnog broja na Bul. Sv. P. Cetinjskog br. 114, Podgorica, 10. oktobra 2007. godine pod registarskim brojem 4-0007631/007 registrovalo je promjenu sjedišta uprave Društva na ulicu Novaka Miloševa br. 6/II, Podgorica, 21. oktobra 2007. godine, pod registarskim brojem 4-0007631/008 produženje registracije Društva, 30. juna 2009. godine pod registarskim brojem 4-0007631/009 promjenu podataka u postupku prilagođavanja Zakonu o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 17/07), 21. oktobra 2009. godine, pod registarskim brojem 4-0007631/010 produženje registracije Društva i dana 14. novembra 2009. godine pod registarskim brojem 4-0007631/011 registrovana je promjena podataka povećanje osnovnog kapitala Društva shodno članu 21 i 202 Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06).

Društvo je registrovano za obavljanje poslova životnih osiguranja i za neživotna osiguranja: osiguranje od nezgode i dobrovoljno zdravstveno osiguranje, ostala osiguranja imovine, uključujući osiguranje vozila – kasko.

Na XIV sjednici Skupštine akcionara koja je održana dana 29. juna 2009. godine donijeta je Odluka o prestanku obavljanja poslova neživotnih osiguranja, imajući u vidu da Društvo u roku od 6 mjeseci, od dana izdavanja dozvole za obavljanje poslova osiguranja, nije otpočelo sa obavljanjem poslova neživotnih osiguranja. Pod registarskim brojem 4 – 0007631 / 012 produženje registracije Društva i dana 21. septembra 2009. godine pod registarskim brojem 4 – 0007631 / 013 registrovana je promjena podataka, o prestanku obavljanja poslova neživotnih osiguranja.

Sjedište Društva: Podgorica, ulica Novaka Miloševa 6/II.

Matični broj Društva: 02416042

Poreski identifikacioni broj: 02416042 302

Vlasnik Društva je sa 100% posjedovanjem akcija:

Grazer Wechelseitige Versicherung AG Graz (Austrija).

Za zakonitost poslovanja odgovorni su članovi odbora direktora Društva pojedinačno i Izvršni direktor Društva.

Statut akcionarskog društva za osiguranje „Grawe“, Podgorica, donijela je Skupština Društva na sjednici održanoj 26. septembra 2009. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Kod sastavljanja finansijskih iskaza, odnosno Godišnjeg računa sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine primjenjene su osnovne računovodstvene politike, koje su utvrđene Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama donijetim od strane Odbora Direktora Društva dana 05.01.2009. godine.

2.2. Finansijski iskazi, tj. Godišnji račun sa stanjem na dan 31.12.2011. godine sastavljeni su na osnovama propisa Republike Crne Gore, a posebno u skladu sa:

- Zakonom o računovodstvu i reviziji („Sl.list RCG“, br. 69/05 i 80/08),
- Zakonom o osiguranju („Sl.list RCG“, br. 78/06.i 19/07),
- Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl.list RCG“, br. 65/01, 12/02, ... 40/08),
- Pravilnikom o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit Pravnih lica („Sl.list RCG“, 8/09).

Savjet Agencije za nadzor osiguranja, donio je sledeće propise:

- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i rezerve za učešće u dobiti („Sl.list RCG“, 70/08),
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnanje rizika („Sl.list RCG“, 70/08),
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija („Sl.list RCG“, 70/08),
- Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje („Sl.list RCG“, 70/08),
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete („Sl.list RCG“, 41/11),
- Pravilnik o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koje društvo za osiguranje dostavlja agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja („Sl.list RCG“, 70/08),
- Pravilnik o utvrđivanju rezultata poslovanja, raspoređivanju ostvarene dobiti, pokriću gubitka i mjerama za pokriće gubitka („Sl.list RCG“, 70/08),
- Pravilnik o kontnom okviru društava za osiguranje („Sl.list RCG“, 5/11), koji je stupio na snagu 1. januara 2011. godine.

Uz ove propise se primjenjuju i Međunarodni računovodstveni standardi.

2.3. U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta i akta poslovne politike, kao što su:

- Statut (od 26. septembra 2009. godine),
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija,
- Pravilnik za masovne i katastrofalne štete,
- Pravilnik o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih obaveza (rezervisane štete),
- Pravilnik o korišćenju, uslovima i načinu plasmana sredstava osiguranja,
- Pravilnika o preventivi,
- Pravilnik o maksimalnoj stopi režijskog dodatka,
- Pravilnik o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve osiguranja života,
- Odluka o tabeli maksimalnog samopridržaja,

Odbor direktora Društva na sjednici održanoj 24. decembra 2009. godine donio je sledeća akta:

- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi i rezervi štete,
- Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosne premije,
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnavanje rizika,
- Pravilnik o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve,
- Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za učešće u dobiti (samo za životna osiguranja), i
- Pravilnik o ograničenjima pojedinih oblika deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i o najvišim iznosima pojedinih deponovanja i ulaganja sredstava garantne rezerve Društva za osiguranje.

Skupština Društva donijela je novi Statut, a sve u cilju usaglašavanja sa odredbama novog Zakona o osiguranju („Sl.list RCG“, 78/06 i 19/07).

Društvo je u toku 2011. godine usvojilo sledeće uslove i tarife premija:

- Posebni uslovi osiguranja života korisnika kredita (LV81102/00),
- Tehničke osnove osiguranja i Tarifa premija RKG5L za osiguranje života za slučaj smrti sa godišnjom linearno opadajućom osiguranom sumom, sa skraćenim trajanjem plaćanja jednake premije, kod ugovora za osiguranje korisnika kredita kod kreditne institucije, i
- Tehničke osnove osiguranja i Tarifa premija RKG11L za osiguranje života za slučaj smrti sa godišnjom linearno opadajućom osiguranom sumom, a sa jednokratnom uplatom premije kog ugovara za osiguranje korisnik kod kreditne institucije.

- 2.4. Napominjemo da je po reviziji Godišnjeg obračuna za 2010. godinu Ovlašćeni revizor izrazio pozitivno mišljenje po istom.
- 2.5. Društvo je primjenilo svoja akta sa kojima je utvrdilo način obračuna i iskazivanja prenosnih pozicija, po naprijed navedenim pravilnicima. Prenosne pozicije su iskazane u realnim veličinama.
- 2.6. Obračun prenosnih premija i rezervisanih šteta i matematičke rezerve obavljen je u skladu sa odgovarajućom metodologijom i po ovlašćenoj aktuarki – mr. Vladanki Vučeljić iz Podgorice – koja posjeduje odgovarajuće ovlašćenje za obavljanje aktuarskih poslova.
- 2.7. Dopunske informacije

Prilikom revizije finansijskih izvještaja akcionarskog društva za osiguranje „Grawe“ Podgorica, uključeni su iskazi koji čine dio procesa finansijskog izvještavanja, a to su: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) i Bilans novčanih tokova, Izvještaj o poslovanju akcionarskog društva u 2011. godini i drugi izvještaji – objašnjavajući dokazni materijali, koji su uključeni u godišnje finansijske iskaze.

Za vrijeme revizije obavljeno je ispitivanje finansijskih izvještaja, koji su pokrivali sva područja koja se obuhvataju u izvještaju revizije u cilju da se utvrdi:

- da li su finansijski iskazi sačinjeni u skladu sa Zakonom, normativnim aktima ili Ugovorom o osnivanju Akcionarskog društva;
- da li su računovodstvene politike prihvatljive i da li su konzistentno primijenjene;
- da li podaci dati u finansijskim izvještajima odgovaraju podacima u knjigama i evidencijama;
- da li je imovima Društva pravilno evidentirana i iskazana u finansijskim izvještajima;
- da li su podaci u Bilansu uspjeha prikazani pravilno.

Sve informacije o finansijskim pozicijama obrađene su u Bilansu stanja, dok su informacije o rezultatu poslovanja date u Bilansu uspjeha.

Finansijski izvještaji, koji čine sastavni dio naše revizije sastavljeni su na osnovu fakturisane realizacije, dok su učinci transakcija ostalih događaja priznati u momentu nastanka, urađeni su pod pretpostavkom neodređenog trajanja djelatnosti Društva i produženje poslovanja za dogleđnu budućnost, što znači da Društvo nema namjeru, niti potrebu da likvidira ili da značajnije smanji razmjer svog poslovanja, već naprotiv da proširi obim rada i djelatnosti.

Akcionarsko društvo za osiguranje "Grawe" Podgorica, vodi poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva, a sastoje se od Dnevnika, Glavne knjige i pomoćnih knjiga, koje su prenijete na sistem za automatsku obradu podataka i omogućavaju kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanja i korišćenja podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja, kako u osnovnim, tako i pomoćnim poslovnim knjigama i sagledavanje svih promjena na računima Glavne knjige.

Za vođenje poslovnih knjiga za 2011. godinu, odgovorno lice je Biljana Vukčević.

Izvještaj o obavljenoj ekonomsko – finansijskoj reviziji finansijskih iskaza – Godišnjeg računa navedenog akcionarskog društva temeljen je na osnovama važećih zakonskih propisa i Međunarodnih standarda revizije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Materijalna imovina

Nekretnine i oprema iskazani su u bilansu stanja po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Izdaci za servisiranje i razne popravke knjiže se kao trošak tekućeg ili investicionog održavanja, odnosno ne mogu se uključiti u vrijednost sredstva.

3.2. Amortizacija

Obračun amortizacije nekretnina i opreme vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je stavljeno u upotrebu, a za obračun amortizacije primjenjuje se proporcionalni metod.

3.3. Depoziti kod kreditnih institucija

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju depozite kod banaka. Navedeni plasmani iskazuju se po nabavnoj vrijednosti.

3.4. Prenosne premije

Prenosne premije su obračunate na ukupnu premiju po pro-rata temporis metodu.

3.5. Rezervisane štete

Društvo vrši rezervisanje za prijavljene, a nelikvidirane štete na osnovu pojedinačne procjene iznosa štete, koje će Društvo morati da plati.

~~Društvo vrši rezervisanja za nastale neprijavljene štete na osnovu Pravilnika.~~

3.6. Finansijske obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

3.7. Prihodi

Prihodi se iskazuju po fakturisanjoj premiji. Iskazuju se na dan dospijeca premije a u zavisnosti od načina plaćanja i glavnog dospijeca premije, umanjuju se za prenosnu premiju.

3.8. Rashodi

Rashodi se obračunavaju po metodu uzročnosti prihoda i rashoda i predstavljaju realne troškove poslovanja u obračunatom periodu.

3.9. Porez na dobit

Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobit utvrđuje se primjenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu u prijavi poreza na dobit.

Stopa poreza na dobit u 2011. godini je 9%.

3.10. Prihodi osiguranja kao i rashodi strukturirani su i posebno kvantificirani u drugom poglavlju – Bilans uspjeha. Svi iznosi su kvantificirani i iskazani u Eurima.

3.11. Podaci o broju zaključenih ugovora o zastupanju/posredovanju i posrednicima u osiguranju

U periodu 01.01.do 31.12.2011. godine Društvo je zaključilo novih 1.701 ugovora.

Portfelj Društva broji 11.869 ugovora o osiguranju života, od kojih 5.283 sa dodatnim osiguranjem od posljedica nesrećnog slučaja.

U toku 2011. godine Društvo je aktivno saradivalo sa Društvima za posredovanje ili zastupanje u osiguranje, a na osnovu slijedećih Ugovora:

- Ugovor o posredovanju u poslovima osiguranju br. 2/2004 sa Agencijom za poslove pružanja drugih usluga u osiguranju "SAFE-INVEST CG ",d.o.o., Podgorica – dozvola za rad po Rješenju Ministarstva finansija Republike Crne Gore br. 02-5958/1.
- Ugovor o zastupanju i posredovanju u osiguranju br. 1/2006 sa Agencijom za pružanje drugih usluga u osiguranju "WVPCG",d.o.o.,Budva – dozvola za rad po Rješenju Ministarstava finansija Republike Crne Gore br.02-8340/2 .

1) BILANS STANJA

Osnovica mjerenja u prikupljanju finansijskih iskaza bili su istorijski i tekući troškovi i primijenjen je koncept očuvanja kapitala, kako finansijskog, tako i fizičkog, propisanih prihvaćenim računovodstvenim politikama. Prilikom vrednovanja sredstava prikazanim u Bilansu stanja primjenjena su četiri fundamentalna računovodstvena koncepta, a to su:

- koncept nastavka poslovanja
- koncept uzročnosti prihoda i rashoda
- koncept stabilnosti
- koncept opreznosti

U nastavku daje se sintetička struktura pozicija bilansa stanja kako slijedi:

	(EUR)	
	2011.	2010.
AKTIVA		
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje osiguranja	11.204	17.224
Dugoročna finansijska ulaganja	11.549.550	5.993.552
Kratkoročna finansijska ulaganja	4.797.002	7.869.085
Kratkoročna sredstva	1.119.230	708.880
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	187.278	199.143
Aktivna vremenska razgraničenja	511.227	169.272
Ukupno aktiva	18.175.491	14.957.156
PASIVA		
Osnovni kapital	2.300.021	2.300.021
Rezerve	3.910.910	3.667.960
Rezervisanja	11.355.570	8.151.892
Kratkoročne obaveze	551.766	543.280
Pasivna vremenska razgraničenja	57.224	294.003
Ukupno pasiva	18.175.491	14.957.156

AKTIVA

4. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE OSIGURANJA

4.1. Stanje i promjene na opremi i sitnom inventaru tokom 2011. godine bile su kako slede:

	Oprema	Sitan inventar	(EUR) Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje 1. januara 2011. godine	43.275	8.334	51.609
Povećanje – nove nabavke	1.236	531	1.767
Stanje 31. decembra 2011. godine	44.511	8.865	53.376
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje 1. januara 2011. godine	26.051	8.334	34.385
Amortizacija za 2011. godinu	7.256	531	7.787
Stanje 31. decembra 2011. godine	33.307	8.865	42.172
NEAMORTIZOVANA VRIJEDNOST			
Stanje 31. decembra 2010. godine	17.224	-	17.224
Stanje 31. decembra 2011. godine	11.204	-	11.204

Komisija za popis je izvršila popis svih osnovnih sredstava na dan 31.12.2011. godine. Komisija za popis osnovnih sredstava nije utvrdila razlike između popisanog i knjigovodstvenog stanja.

Oprema

Društvo je u toku 2011. godine izvršilo nabavku nove opreme u visini od 1.767 Eura (2010. godine – 4.617 Eura), a po grupama kako slijedi:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– AOP uređaji	1.236	4.617
– Ostala oprema – sitan inventar	531	-
Ukupno:	1.767	4.617

Metodom uzorka izvršen je uvid u pojedine fakture i nisu konstatovane nepravilnosti:

Naziv osnovnog sredstva	Br. računa i dobavljač	(EUR) Vrijednost nabavke
– Računar	Račun PG-12943 – „Pakom Montenegro“, d.o.o. Kotor	891
– UPS	Račun PG-08070 – „Pakom Montenegro“, d.o.o. Kotor	345

Na iskazanu opremu, obračunata je amortizacija po stopama utvrđenim Odlukom o visini stopa amortizacije. Ukupna ispravka vrijednosti opreme i sitnog inventara za 2011. godinu, iskazana je u visini od 7.787 Eura.

Uvidom u likvidnu dokumentaciju i elaborat o popisu osnovnih sredstava, primjenom revizijskih procedura, stekli smo uvjerenje da osnovna sredstva stvarno postoje, da su vlasništvo Društva, da su vrednovana u skladu sa važećim propisima i evidentirana u poslovnim knjigama, uz potpunu i vjerodostojnu dokumentaciju, istinito i objektivno.

4.2. Amortizacija

Za obračun amortizacije primjenjuje se proporcionalni metod, po stopama kako slijedi:

	% godišnje
Putnička vozila	20,0
Kancelarijski nameštaj	15,0
Računarska oprema	30,0
Ostala oprema	20,0

5. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Struktura dugoročnih finansijskih ulaganja na dan 31. decembra, daje se u slijedećem prikazu:

	(EUR)	
	2011.	2010.
Hartije od vrijednosti	7.818.758	1.956.998
Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja	3.602.738	3.960.370
Investicione nekretnine, postrojenja i oprema koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	62.721	64.570
Druga dugoročna finansijska ulaganja	65.333	11.614
Ukupno:	11.549.550	5.993.552

5.1. Hartije od vrijednosti

Hartije od vrijednosti čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
Obveznice Republike Crne Gore	797.937	734.079
Ispravka vrijednosti	(142.929)	(157.361)
Neto	655.008	576.718

Obveznice Republike Crne Gore koje su kod Security Finanz service GmbH	7.750.000	1.350.000
Ispravka vrijednosti	(586.250)	30.280
Neto	7.163.750	1.380.280
Ukupno:	7.818.758	1.956.998

Društvo je uglavnom 2011. godine dio svoga novčanog potencijala plasiralo u dugoročne hartije od vrijednosti. Obveznice su kupljene na tržištu hartija od vrijednosti, a preko ovlašćenih brokerskih kuća.

Uknjižba kupljenih hartija od vrijednosti je izvršena u visini nominalne vrijednosti, a preko ispravke vrijednosti je izvršeno njihovo svođenje na tržišnu vrijednost.

Uvidom u obračune posla berzanskog posrednika, obveznice nabavljene berzanskom kupovinom imaju dospjeće u periodu od 2012. do 2017. godine.

Vrednovanjem svih obveznica po tržišnoj vrijednosti na dan 31.12.2011. godine (Izveštaj o prometu na Montenegroberzi) utvrđena je vrijednost u visini od 7.818.758 Eura, koja je iskazana na dan bilansa u knjigovodstvu Društva.

Razlika između kupovne vrijednosti uvećane za linearni prinos i tržišne vrijednosti knjižena je na teret revalorizacionih rezervi, odnosno ostvaren je negativan efekat, koji je u skladu sa MRS 39 knjižen na revalorizacione rezerve.

Uvidom u Izveštaje o cijenama akcija na dan 31.12.2011. godine, utvrđeno je da je Društvo pravilno utvrdilo i iskazalo tržišnu vrijednost akcija na navedeni dan.

5.2. Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja

Dio raspoloživih sredstava Društvo je dugoročno oročilo kod sledećih banaka:

	Rok oročenja	Kamtna stopa (p/a)	2011.	2010.
– „Podgorička banka Societe Generale Group“ a.d.	Juli 2015.	6,8 %	1.158.056	-
– „Podgorička banka Societe Generale Group“ a.d.	Januar 2015.	6,8 %	1.200.000	-
– „ErsteBank“ a.d., Podgorica	Avgust 2015.	6,25 %	1.244.682	-
– „Crnogorska komercijalna banka“, Podgorica				3.960.370
Ukupno:			3.602.738	3.960.370

Uknjižba deponovanih dugoročnih depozita izvršena je u iznosu koji je ugovoren sa pomenutim bankama, i stavljen istima na raspolaganje pod gore datim uslovima.

5.3. Investicione nekretnine, postrojenja i oprema koji nijesu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

Na ovom računu iskazane su vrijednosti građevinskih objekata koji su u vlasništvu Društva, a ne služe za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja, već se daju u zakup.

Vrijednost građevinskih objekata iskazana je po neto vrijednosti, odnosno izvršeno je umanjenje osnovice za iznos obračunate amortizacije i iznosi 62.721 Eura (2010. godine – 64.570 Eura).

Amortizacija se obračunava po stopi od 2,5 % proporcionalnim metodom.

Ovdje se radi o poslovnom prostoru u vlasništvu ovog Društva upisanog u listu nepokretnosti br. 1202, na kat. parceli br.1186/8-objekat 1 PD 63, a na osnovu Rješenja Vlade Republike Crne Gore – Uprave za nekretnine, Podgorica, br. 954–101–UP–782/2006.

5.4. Druga dugoročna finansijska ulaganja

Na ovom računu iskazani su krediti odobreni osiguranicima, odnosno jedna vrsta pozajmnice date osiguranicima do visine 80% otkupne vrijednosti polise. Sa stanjem 31.12.2011. godine stanje je iskazano u visini od 65.332 Eura (2010. godine – 11.614 Eura).

Naime, na traženje ugovarača osiguranja života zaključenog za cio život osiguranika, a na osnovu člana 1052. Zakona o obligacionim odnosima, može mu osiguravač isplatiti unaprijed dio osigurane svote do visine otkupne vrijednosti polise, koji ugovarač osiguranja može kasnije vratiti.

Na primljeni iznos, ugovarač osiguranja dužan je platiti kamatu.

Ovo je takođe predviđeno i članom 7 – „Akontacija“ Opštih uslova osiguranja života za slučaj smrti i doživljenja s učešćem u dobiti LVK 99, po kojima je ugovaračima, koji su stekli uslove, odobrena isplata pozajmnice po njihovim polisama životnog osiguranja.

Pozajmica predstavlja vrstu finansiranja ugovarača, bez prekida zaključenog osiguranja i ne predstavlja nikakvu alternativu ako ugovarač osiguranja nije više u mogućnosti da ispunjava obavezu plaćanja premije. Budući da prilikom isplate pozajmnice Ugovor o osiguranju ostaje na snazi, ugovarač osiguranja i dalje je u obavezi da plaća premiju osiguranja, kao i pripadajuću kamatu na isplaćenu pozajmnicu.

Iznos pozajmnice kamati se sa 8 % godišnje kamate, koje se obračunavaju unaprijed u obliku dodatne premije, te dospijevaju zajedno sa premijom osiguranja prema ugovorenom načinu plaćanja.

6. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Jedan dio raspoloživih sredstava Društvo je oročilo u vidu depozita kod banaka.

Struktura ulaganja po bankama na dan 31.12.2011. godine, sa uporednim pregledom 31.12.2010. godine daje se u slijedećoj tabeli:

	Rok oročenja	Kamatna stopa (p/a)	(EURA)	
			31.12.2011.	31.12.2010.
– „Crnogorska komercijalna banka“, Podgorica	36 mjeseci	8,5 %	4.297.002	-
– „NLB Montenegro Banka“, Podgorica			-	2.413.446
– „Hypo Alpe-Adria-Bank“ a.d., Podgorica	12 mjeseci	6,5 %	500.000	1.900.000
– „ErsteBank“ a.d., Podgorica			-	1.244.682
– „Hipotekarna banka“ a.d., Podgorica			-	2.310.957
Ukupno:			4.797.002	7.869.085

Društvo je i u toku 2012. godine nastavilo sa deponovanjem raspoloživih sredstava kod ovlašćenih banaka.

Po potvrđama banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine, ovlašćeni revizor utvrdio je da navedeni iznos oročenog depozita odgovara stanju iskazanom u knjigovodstvu.

Ocjena je Ovlašćenog revizora da su uslovi pod kojima su sredstva plasirana u okviru tržišnih uslova.

7. KRATKOROČNA SREDSTVA

Ukupna kratkoročna sredstva uredno su popisana od strane Komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza, i usaglašena sa stanjem u knjigovodstvu na dan 31.12.2011. godine.

Kratkoročna sredstva se sastoje od:

	(EUR)	
	2011.	2010.
Gotovinska sredstva	721.395	363.290
Kratkoročna potraživanja:		
Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	374.653	286.080
Druga kratkoročna potraživanja	23.182	59.510
Ukupno:	1.119.230	708.880

7.1. Gotovinska sredstva

Gotovinska sredstva na dan 31. decembra se sastoje od:

	(EUR)	
	2011.	2010.
NLB „Montenegrobanka“ a.d. Podgorica	115.172	58.785
„Podgorička banka Societe Generale Group“ a.d.	104.509	37.160
„Crnogorska komercijalna banka“ a.d. Podgorica	317.247	178.284
„Hypo Alpe-Adria-Banka“ a.d. Podgorica	61.535	23.209
„ErsteBank“ a.d., Podgorica	31.893	14.953
„Hipotekarna banka“ a.d., Podgorica	54.600	23.193
	684.956	335.584
Izdvojena novčana sredstva	35.765	26.522
Kreditne kartice	674	1.047
Devizni račun	-	136
Ukupno stanje 31.12.	721.395	363.289

Društvo je sa stanjem na dan 31.12.2011. godine izvršilo popis gotovinskih sredstava i nijesu utvrđene razlike između popisanog i knjigovodstvenog stanja.

Sredstva se nalaze na računima poslovnih banaka kod kojih ovo Društvo ima otvorene poslovne račune, i na kojima se vrši redovna uplata premija osiguranja, odnosno isplate za poslovne svrhe.

Izdvojena novčana sredstva u iznosu od 35.765 Eura nalaze se na računu „Capital bank“ Graz. Kako smo obaviješteni, ova sredstva su opredijeljena za kupovinu hartija od vrijednosti koje izdaje Narodna Banka Crne Gore.

7.2.1 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Evidentiranje potraživanja od kupaca izvršeno je na osnovu pravilno primjenjenih računovodstvenih politika Društva, a sve promjene u toku godine uredno su evidentirane na osnovu vjerodostojne dokumentacije.

Potraživanja za premiju osiguranja u visini od 374.653 Eura iskazana su po osnovu dijela nenaplaćenih premija uglavnom iz mjeseca decembra 2011. godine. Ukoliko ne dođe do naplate istih, u roku od narednih 90 dana, postupaće se kako je to regulisano članom 35. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama ovog Društva.

Uvidom u dokumentaciju, potraživanja na gornji iznos u cjelosti su usaglašena i popisana od strane Popisne komisije sa stanjem na dan 31.12.2011. godine.

7.2.2 Druga kratkoročna potraživanja

Druga kratkoročna potraživanja mogu se analizirati kako slijedi.

	(EURA)	
	2011.	2010.
Potraživanja za zakupninu	18.700	18.700
Potraživanja za isplaćeno bolovanje koje se refundira	4.482	9.354
Potraživanja od banaka za obračunate kamate	-	31.457
Ukupno:	23.182	59.511

8. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

Prenosna premija koja pripada reosiguravaču, iskazana je kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
- Udio reosiguravača u prenosnoj premiji osiguranja života	54.941	142.593
- Udio reosiguravača u prenosnoj premiji dopunskog osiguranja	86.340	-
- Udio reosiguravača za nastale prijavljene štete osiguranja života	3.671	56.550
- Udio reosiguravača za nastale prijavljene štete dopunskog osiguranja	34.966	-
- Udio reosiguravača za nastale neprijavljene štete dopunskog osiguranja	7.360	-
Ukupno:	187.278	199.143

Na osnovu ugovora o reosiguranju sa reosiguravačem Grazer Wechelseitige Versicherung AG iz Graca, Austrija, Društvo je imalo obavezu da obračuna udio u razgraničenoj premiji koja se prenosi na reosiguravača.

Iznose prenosnih premija koje se odnose na reosiguravača, potvrdio je ovalšćeni aktuar u mišljenju o finansijskim izvještajima za 2011. godinu.

9. **AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 511.227 Eura (2010. godine – 169.270 Eura), a odnose se na mjesečno obračunatu kamatu na deponovana sredstva od strane banke do kraja 2011. godine i na kamate na obveznice koje Društvo nije naplatilo. Na osnovu pismenog obračuna – izvještaja banaka, Društvo je vršilo knjiženje po ovim dokumentima na teret aktivnih vremenskih razgraničenja, a u korist prihoda od kamata.

Mišljenja smo da se umjesto na aktivnim vremenskim razgraničenjima ova potraživanja trebaju iskazati kao „kratkoročna potraživanja iz finansiranja“, odnosno potraživanja na ime kamate.

Ova slabost ne utiče na finansijski rezultat.

PASIVA

10. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital čini „Aksijski kapital“, koji je iskazan u iznosu od 2.300.021 Eura (2010. godine – 2.300.021 Eura).

Osnovni kapital podijeljen je na 58.096 akcija nominalne vrijednosti 39,59 Eura za jednu akciju. Vlasnik akcija je Grazer Wechelseitige Versicherung AG iz Graca, Austrija sa 100 % učešća.

Zakonom o osiguranju („Sl.list RCG“ 78/06) uređeni su uslovi, kao i način obavljanja djelatnosti osiguranja.

U skladu sa ovim Zakonom (čl. 9. i 10.), Društvo se opredijelilo da obavlja slijedeće poslove:

Osiguranje života

Zakonom o osiguranju, propisan je minimalni iznos osnovnog kapitala za osnivanje društva za osiguranje, a koji iznosi:

	(EURA)
- za životna osiguranja	800.000

U skladu sa članom 21. Zakona, koji govori o minimalnim novčanim iznosima osnovnog kapitala, Društvo je udovoljilo odredbama Zakona.

11. REZERVE

Rezerve su iskazane kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
Revalorizacione rezerve	(593.645)	33.925
Prenesena i neraspoređena dobit	4.504.555	3.634.034
Ukupno:	3.910.910	3.687.959

11.1. Revalorizacione rezerve

~~Revalorizacione rezerve iznose (593.645) Eura (2010. godine – 33.925 Eura). Društvo je u skladu sa MRS-39, efekte usklađivanja vrijednosti obveznica stare devizne štednje knjižilo u korist odnosno na teret revalorizacionih rezervi, kako je to obrazloženo u napomeni 5.1. ovog izvještaja.~~

11.2. Prenesena i neraspoređena dobit

Neraspoređenu dobit možemo analizirati kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	3.634.034	2.619.051
– Profit za period	1.100.521	1.244.983
– Isplaćene dividende	(230.000)	(230.000)
Ukupno:	4.504.555	3.634.034

Skupština Društva na sjednici održanoj 16. marta 2011. godine, donijela je Odluku o isplati dijela profita akcionarima. Skupština akcionara odredila je isplatu dividende akcionarima Grazer Wechelseitige Versicherung AG, Graz – Austrija, u iznosu od 230.000 Eura bruto.

Drugi vlasnici akcija nema.

12. GARANTNA REZERVA

Garantna rezerva regulisana je članom 92. Zakona o osiguranju, i čini je:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– osnovni kapital	2.300.021	2.300.021
– dio neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, najviše do 50%	1.702.017	1.194.526
– dio neraspoređene dobiti iz tekuće godine (50% garantne rezerve kao najniži uslovljen iznos iz čl. 92 tač. 4 Zakona o osiguranju)	550.260	622.491
– revalorizacione rezerve	(593.645)	33.925
Ukupno:	3.958.655	4.150.963

Iskazan iznos garantne rezerve potvrdio je i ovlašćeni aktuar u svome mišljenju o finansijskim izvještajima za 2011. godinu.

Garantne rezerve ne mogu biti manje od novčanog iznosa osnovnog kapitala utvrđenog u članu 21. ovog Zakona.

Društvo je u obavezi da obezbijedi marginu solventnosti u skladu sa članom 96. i 97. Zakona.

Garantna rezerva društva za osiguranje uvijek mora biti veća od izračunate margine solventnosti.

13. REZERVISANJA

Iznos tehničkih rezervisanja predstavljaju zbir slijedećih iznosa izdvojenih rezervi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
Bruto tehničke rezerve	473.047	1.927.171
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja	10.882.523	6.224.721
Ukupno:	11.355.570	8.151.892

13.1. Bruto tehničke rezerve

Bruto tehničke rezerve odnose se na prenosne premije i rezervisanja, kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– Bruto prenosne premije	242.156	1.726.783
– Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	133.815	176.145
– Bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	97.076	24.243
Ukupno:	473.047	1.927.171

Premija se obračunava i fakturiše na godišnjem nivou, a Društvo je obračunalo prenesenu premiju metodom "pro rata temporis", a u skladu sa Pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija, kako je to verifikovano i od strane ovlašćenog aktuara.

Iskazani iznos prenesenih premija, potvrdio je i aktuar u svome mišljenju o finansijskim izveštajima za 2011. godinu.

Društvo je izvršilo rezervaciju šteta u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih neisplaćenih šteta, koja je verifikovana od strane ovlašćenog aktuara.

13.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja

Struktura rezervisanja za životno osiguranje na dan 31.12. je slijedeća:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– Matematička rezerva osiguranja života	8.543.426	5.943.925
– Rezerve za učešće u dobiti	500.120	280.796
– Rezervisan udio u dobiti	336.353	-
– Prenosna premija	1.502.624	-
Ukupno:	10.882.523	6.224.721

13.2.1. Obračun matematičke rezerve

Obračun matematičke rezerve osiguranja života izvršen je primjenom aktuarskih načela i principa osiguranja života i to primjenom:

- a) bruto (Zillmer-ove) prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života, sa stopom cilmerizacije od 3,5%;
- b) neto - prospektivne metode za sva redukovana (kapitalizirana), odnosno za sva osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije (npr. osiguranja sa jednokratnom premijom);
- c) matematička rezerva se uvećava za rezerve upravnih troškova za sva osiguranja kod kojih je period plaćanja premije kraći od ugovorenog trajanja osiguranja, odnosno kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja.

Sa stanjem na dan 31.12.2011. godine matematička rezerva iskazana je u visini od 8.543.426 Eura (2010. godine – 5.943.925 Eura).

13.2.2. Rezerve za učešće u dobiti

Rezervisano učešće u dobiti podrazumijeva rezervu za dobit koja se pripisuje pojedinim polisama u skladu sa poslovnim planovima pojedinih tarifa osiguranja života. Poslovnom politikom Društvo određuje krajem jedne poslovne godine visinu dobiti za najmanje dvije naredne poslovne godine i na taj način Društvo se obavezuje da će u svom bilansu iskazivati tu rezervu bez obzira na rezultate poslovanja i time daje dodatnu sigurnost osiguranicima.

Sa stanjem 31.12.2011. godine rezerva za učešće iznosi 500.120 Eura (2010. godine – 280.796 Eura).

13.2.3. Rezervisan udio u dobiti

Rezervisan udio u dobiti u iznosu od 336.353 Eura obračunava se kao rezerva za dobit koja će biti pripisana pojedinim polisama u toku 2012. godine.

Obračun provjeren i potvrđen od strane ovlašćenog aktuara, i usaglašen sa finansijskim izvještajima.

13.2.4. Prenosna premija

Prenosna premija osiguranja života u iznosu od 1.502.624 Eura uključena je u ukupni iznos matematičke rezerve, a u skladu sa čl. 8. Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija („Sl. list RCG“ br 70/08).

14. KRATKOROČNE OBAVEZE

Kratkoročne obaveze su iskazane kao:

	(EURA)	
	2011.	2010.
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	355.625	339.791
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	65.595	54.425
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	11.949	40
Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti	118.597	149.024
Ukupno:	551.766	543.280

14.1. Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja

Ove obaveze čine:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– Obaveze za proviziju agencijama	58.248	67.354
– Primljeni avansi po osnovu premija	297.377	272.445
Ukupno:	355.625	339.799

14.1.1. Obaveze za proviziju agencijama

Obaveze za proviziju zastupnicima iskazane su prema agencijama registrovanim za obavljanje poslova zastupanja i posredovanja u osiguranju u iznosu od 58.248 Eura (2010. godine – 67.354 Eura).

U toku 2011. godine poslove zastupanja i posredovanja u osiguranju obavljale su dvije Agencije i to:

- "SAFE INVEST CG" d.o.o. Podgorica
- "WVPCG" d.o.o. Budva

Agencije su dužne da dostavljaju mjesečne obračune za obavljeni posao, a Društvo je u obavezi da obračuna naknadu (proviziju) i istu uplati Agencijama na njen račun. Visina i način isplate regulisana je Aneksima Ugovora po provizionim šemama za životna osiguranja, dok kod osiguranja nezgode ona iznosi 20 % od tehničke premije.

14.1.2. Primljeni avansi po osnovu premija

Na ovom računu iskazane su uplate koje stižu na osnovu ponude osiguranja, u iznosu od 297.377 Eura (2010. godine – 272.445 Eura) odnosno stoje na ovom računu u periodu od uplate do izdavanja polise osiguranja. Naime, na osnovu liste iz AOP sistema, daje se pregled ukupno fakturisane premije, a razliku preko iste, čine uplate, koje se prenose na obaveze do momenta izdavanja polise osiguranja.

Sve obaveze evidentirane su u knjigovodstvu na osnovu vjerodostojne dokumentacije, prate se i uredno izmiruju.

14.2. **Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja**

Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja čine:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– Obaveze prema reosiguravaču za premije reosiguranja	52.939	41.035
– Obaveze za depozite primljene od reosiguravaču	12.656	13.390
Ukupno:	65.595	54.425

Poslove reosiguranja vrši Grazer Wechelseitige Versicherung a.d., Graz od 1. jula 2009. godine.

Društvo je u svojim poslovnim knjigama iskazalo obračune reosiguranja, koji se za osiguranje kvota ispostavljaju polugodišnje, dok se konačni obračuni dostavljaju krajem godine.

14.3. **Kratkoročne obaveze prema zaposlenima**

Kratkoročne obaveze prema zaposlenima u iznosu od 11.949 Eura (2010. godine – 40 Eura) odnose se na neisplaćene neto zarade zaposlenika sa pripadajućim doprinosima i porezima na zarade.

14.4. **Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti**

Ove obaveze iskazane su kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
– Kratkoročne obaveze za porez iz dobitka	108.908	123.203
– Kratkoročne obaveze prema dobavljačima	4.599	2.631
– Obaveze na ime poreza na dodatnu vrijednost	1.141	-
– Ostale kratkoročne obaveze	3.949	23.190
Ukupno:	118.597	149.024

Društvo je na osnovu imenovane Komisije izvršilo popis svih obaveza, po kojem utvrđene razlike između stvarnog stanja i stanja prikazanog u poslovnim knjigama.

15. **PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**

	(EURA)	
	2011.	2010.
Razgraničeni troškovi revizorskih i aktuarskih usluga	11.077	11.077
Obračunati a nefakturisani troškovi provizije Agencijama koje zastupaju Društvo	44.657	35.952
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1.490	158
Rezervisan udio u dobiti	-	246.817
Ukupno:	57.224	294.003

Obračunati a nefakturisani troškovi provizije iskazani su po osnovu prijavljenih osiguranja, za koje još uvijek nije plaćena premija osiguranja, a po vrstama osiguranja.

2) BILANS USPJEHA

Prihodi i rashodi ostvareni iz redovnih poslovnih aktivnosti u posmatranom periodu iskazani su po bilansnim pozicijama u skladu sa važećim propisima koji omogućavaju utvrđivanje finansijskog rezultata perioda. Podaci iskazani u podbilansima Bilansa uspjeha su osnova za donošenje odgovarajućih poslovnih odluka koje su od uticaja na unapređenje poslovanja, upravljanje kapitalom i preduzimanje odgovarajućih mjera u cilju ostvarivanja većeg finansijskog rezultata.

Daje se sintetička struktura pozicija bilansa uspjeha, kako slijedi:

	(EURA)	
	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
POSLOVNI PRIHODI		
Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja	4.616.379	4.667.745
Neto prihod od ostalih usluga	56.858	48.139
Ukupno	<u>4.673.237</u>	<u>4.715.884</u>
POSLOVNI RASHODI		
Rashodi od naknada šteta	445.641	313.375
Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	2.917.940	2.614.070
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	50.604	35.138
Ukupno	<u>3.414.185</u>	<u>2.962.583</u>
DOBITAK/GUBITAK – BRUTO POSLOVNI REZULTAT	1.259.052	1.753.301
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA		
Troškovi sticanja osiguranja	811.044	899.648
Amortizacija	7.256	8.388
Troškovi rada	203.526	194.204
Materijalni troškovi	14.582	10.779
Ostali troškovi usluga	264.144	307.170
Drugi troškovi	1.301	2.418
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(135.255)	(127.515)
Ukupno	<u>1.166.598</u>	<u>1.295.092</u>
DOBITAK/GUBITAK – NETO POSLOVNI REZULTAT	92.454	458.209
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA		
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih i matematičke rezerve	646.220	922.291
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih i matematičke rezerve	(9.383)	(16.838)
Ukupno	<u>636.837</u>	<u>905.453</u>
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	482.745	6.713
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(2.606)	(2.189)
Ukupno	<u>480.139</u>	<u>4.524</u>
DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	1.209.430	1.368.186
POREZ NA DOBIT	(108.809)	(123.203)
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU	<u>1.100.521</u>	<u>1.244.983</u>

16. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja, iskazani su kako slijedi:

	(EURA)	
	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Obračunate bruto premije osiguranja	4.940.958	4.888.343
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	(319.201)	(300.724)
Promjene bruto prenosnih premija	(4.066)	83.521
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	(1.312)	(3.395)
Ukupno:	<u>4.616.379</u>	<u>4.667.745</u>

Obračunata bruto premija osiguranja sastoji se od:

	(EURA)	
	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
– Osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja	4.248.617	4.604.560
– Dopunsko osiguranje za nezgode	692.341	283.783
Ukupno:	<u>4.940.958</u>	<u>4.888.343</u>

17. NETO PRIHOD OD OSTALIH USLUGA

Neto prihod od ostalih usluga iskazan je kako slijedi:

	(EURA)	
	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	23.999	23.207
Prihodi od drugih usluga	32.859	24.932
Ukupno:	<u>56.858</u>	<u>48.139</u>

17.1. Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja

Ove prihode čine:

	(EURA)	
	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
– Prihodi za obradu ugovora	13.866	14.748
– Prihodi od opomena	9.603	7.854
– Ostali prihodi	530	605
Ukupno:	<u>23.999</u>	<u>23.207</u>

17.2. Prihodi od drugih usluga

Prihodi od drugih usluga u visini od 32.859 Eura (2010. godine – 24.932 Eura) odnose se na prihode od refundacije za porodijsko odsustvo. Naime, naknada za porodijsko odsustvo iskazana je kao trošak rada, te se ovim putem eliminiše razlika. Mišljenja smo da se isplate na ime naknade za porodijsko odsustvo trebaju iskazati kao potraživanja od Centra za socijalni rad i dječiju zaštitu, a prilikom uplate da se ovaj iznos anulira.

18. RASHODI OD NAKNADA ŠTETA

Rashodi od naknada šteta odnose se na:

	(EUR)	
	2011.	2010.
Obračunate bruto štete odnosno naknade iz osiguranja	458.290	399.633
Umanjenje za udjele saosigurača, reosiguravača i retrocesionara u štetama	(53.705)	(55.055)
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(42.330)	(90.881)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući reosiguravajući dio	10.962	9.095
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	72.833	65.750
Umanjenje za udjele saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastalene prijavljene štete	(409)	(15.167)
Ukupno:	445.641	313.375

19. RASHODI ZA PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

Rashode za promjene neto tehničkih rezervisanja čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
Promjene bruto matematičkih rezervisanja	2.828.404	2.529.202
Promjene drugih tehničkih rezervisanja	89.536	84.868
Ukupno:	2.917.940	2.614.070

20. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

Ostale troškove, doprinose i rezervisanja čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
Pokriće troškova nadzornog organa	49.194	33.805
Drugi ostali neto troškovi osiguranja	1.410	1.333
Ukupno:	50.604	35.138

21. TROŠKOVI STICANJA OSIGURANJA

Troškove sticanja osiguranja čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– Troškovi provizije osiguranja života – prva prodaja	389.208	453.378
– Troškovi provizije osiguranja života – sledeće prodaje	327.418	364.849
– Troškovi nagradne provizije	29.095	33.981
– Troškovi provizije na obračunate premije osiguranja života	7.039	(8.550)
– Troškovi provizije dopunskih osiguranja	56.618	57.018
– Troškovi provizije na obračunate premije dopunskog osiguranja	1.666	(1.028)
Ukupno:	811.044	899.648

22. TROŠKOVI RADA

Troškove rada čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– Troškovi zarada i naknada zarada	171.295	160.369
– Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	21.624	20.110
– Drugi troškovi rada	10.607	13.725
Ukupno:	203.526	194.204

23. OSTALI TROŠKOVI USLUGA

Ostale troškove usluga čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– Troškovi konsultantskih usluga	35.773	61.450
– Zakupnine	50.084	52.313
– Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	19.229	10.869
– Premije osiguranja	232	303
– Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	50.915	46.080
– Troškovi drugih usluga	107.911	136.155
Ukupno:	264.144	307.170

24. UMANJENJE ZA PRIHODE OD PROVIZIJA REOSIGURANJA

Umanjenje za prihode od provizija reosiguranja sastoji se od:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– Osiguranje života	49.228	127.515
– Dopunsko osiguranje	86.027	-
Ukupno:	135.255	127.515

25. PRIHODI OD ULAGANJA SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERV I MATEMATIČKE REZERVE

Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi sastoje se od:

	(EUR)	
	2011.	2010.
PRIHODI OD KAMATA:		
– Po osnovu oročenih depozita	682.401	856.041
– Po osnovu depozita po viđenju	3.994	2.408
– Na odobrene predujmove	3.623	458
– Prenos prihoda sa tehničkih na garantne rezerve	(477.110)	-
– Na finansijska sredstva raspoloživa za dalju prodaju Euro obveznice	386.076	31.457
– Na finansijska sredstva raspoloživa za dalju prodaju obveznice RCG	47.236	31.927
Ukupno:	646.220	922.291

26. RASHODI OD ULAGANJA SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERV I MATEMATIČKE REZERVE

Rashode od ulaganja sredstava tehničkih rezervi čine:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– Prenos prihoda sa tehničkih na garantne rezerve	477.110	-
– Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine	5.600	6.600
– Drugi prihodi	35	113
Ukupno:	482.745	6.713

27. PRIHODI OD ULAGANJA KOJA SE NE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERV I

Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi sastoje se od:

	(EUR)	
	2011.	2010.
– Prenos prihoda sa tehničkih na garantne rezerve	477.110	-
– Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine	5.600	6.600
– Drugi prihodi	35	113
Ukupno:	482.745	6.713

28. DOBITAK / GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA

Dobitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja iskazan je u iznosu od 1.209.430 Eura (2010. godine – 1.368.186 Eura). (Vidjeti stranu 31. ovog izvještaja).

29. POREZ NA DOBIT

Na iskazanu visinu dobiti prije oporezivanja koja iznosi 1.209.430 Eura obračunat je porez na dobit u iznosu od 108.908 Eura.

Obračun je izvršen u skladu sa Zakonom o porezu na dobitak sa prikazom i iskazima osnovnih pokazatelja:

	(EUR)	
	2011.	2010.
a) Dobitak prije oporezivanja	1.209.430	1.368.186
b) Troškovi amortizacije iskazani u Bilansu uspjeha	9.105	10.237
c) Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	(8.440)	(9.527)
d) Novčane kazne i penali	-	25
e) Poreska osnovica	1.210.095	1.368.921
f) Iznos poreza po stopi od 9 %	(108.908)	(123.203)
g) Razlika poreske osnovice i Bilansa Uspjeha	(666)	(735)
h) Neto profit po Bilansu Uspjeha poslije oporezivanja	1.100.521	1.244.983

30. NEZAKONITOSTI I NEPRAVILNOSTI U POSLOVANJU UTVRĐENE REVIZIJOM U PERIODU KOJI JE PRETHODIO PERIODU ZA KOJI SE OBAVLJA REVIZIJA, U POSTUPKU REVIZIJE I NALAZIMA EKSTERNIH I INTERNIH KONTROLA, TE OSTALI PODACI

30.1. Nisu utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti od materijalnog značaja u poslovanju od strane revizije po finansijskim izvještajima Društva za 2011. godinu, te je ovlašćeni revizor izrazio pozitivno mišljenje.

30.2. Kako smo informisani, Agencija za nadzor osiguranja izvršila je neposrednu kontrolu poslovanja Društva, sa ciljem da ustanovi opseg aktivnosti postupaka i procedura koje Društvo primjenjuje u vršenju obaveza propisanih Zakonom o SPNET i Smjernicama, o čemu je sačinila zapisnik broj 02-666/5-11 od 11. avgusta 2011. godine.

U zaključku ovog zapisnika ukazano je na utvrđene slabosti te dat nalog da se uradi izmjena akata.

31. SUDSKI SPOROVI

Kako smo razumjeli, Društvo je tuženo sudu, od strane osiguranika, radi naplate štete u tri predmeta. Vrijednost ovih sporova je približno 30.000 Eura.

32. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Tokom 2011. godine, u oblasti informacionih tehnologija, nije bilo realizacije novih projekata.

33. OBRASCI STROGE EVIDENCIJE

Društvo ispostavlja (štampa) polisu kod ugovaranja preko kompjutera, tako da ispitivanja i kontrola popisa obrazaca stroge evidencije mogu biti sprovedena samo putem produkcije - novo zaključenih osiguranja u posmatranoj godini, ili pak sa stanovišta portfelja Društva sa stanjem 31.12.2011. godine.

3) BILANS NOVČANIH TOKOVA

Ovaj obrazac pruža informacije, prije svega, koliko je novca generisano, odnosno ostvareno iz redovnih poslovnih aktivnosti u toku godine i koliko je upotrijebljeno ili obezbijedeno iz poslovnih aktivnosti finansiranja ili investiranja. Ove informacije omogućavaju nam procjenu promjene neto imovine Društva, njegovu finansijsku strukturu (uključujući likvidnost i solventnost), kao i njegovu sposobnost da utiče na iznose i vremensko određenje tokova gotovine u cilju prilagođavanja promjenjivim okolnostima i prilivima.

Bilans novčanih tokova sadržan je iz protoka gotovine poslovnih i investicionih aktivnosti, sa efektom povećanja gotovine od 358.106 Eura (2010. godine – povećanje 214.707 Eura), sa iskazima kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
a) Neto priliv iz operativnih aktivnosti (poslovnih)	2.843.625	3.176.976
b) Plaćeni porezi	-	(177.938)
c) Plaćene dividende	(230.000)	(209.300)
d) Odlivi po osnovu kupovine osnovnih sredstava (investicionih)	-	(4.659)
e) Odlivi po osnovu investiranja u pridružena preduzeća	(2.255.519)	(2.570.371)
f) Neto povećanje (smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata	358.106	214.708
g) Gotovinska sredstva na početku perioda	363.290	148.582
h) Gotovinska sredstva na kraju perioda (f + g)	721.396	363.290

Društvo u toku posmatrane poslovne godine nije imalo blokadu tekućeg računa ni po jednom osnovu.

4) POKAZATELJI POSLOVANJA

$$a) \text{ Trenutna likvidnost (u koeficijentu)} = \frac{\text{gotovina sredstva}}{\text{kratkoročne obaveze (povjerioci)}} = \frac{721.395}{551.766} = 1,31;$$

$$b) \text{ Produktivnost (u koeficijentu)} = \frac{\text{Fakturisana premija}}{\text{Broj zaposlenih}} = \frac{4.940.958}{21} = 235.284 \text{ Eura}$$

$$c) \text{ Ekonomičnost poslovanja (u \%)} = \frac{\text{Troškovi sprovođenja osiguranja}}{\text{Fakturisana premija}} \times 100 = \frac{1.166.598}{4.940.958} \times 100 = 23,61 \%;$$

$$d) \text{ Rentabilnost kapitala (u \%)} = \frac{\text{Neto dobitak}}{\text{Osnovni kapital - akcijski}} \times 100 = \frac{1.100.521}{2.300.021} = 47,84 \%$$

5) GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

Društvo je sačinilo Izvještaj o poslovanju za 2011. godinu sa prikazima i sadržajima pojedinih poglavlja utvrđenim u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06.).

Sadržajno je dat u prikazu:

- 1) Finansijski položaj i finansijska struktura
- 2) Fizički obim poslovanja
- 3) Podaci o osnovnom kapitalu
- 4) Pokazatelji efikasnosti poslovanja
- 5) Zaključak

Data je obrada u makroaspektu finansijskog rezultata, odnosno tehničkog rezultata za životna osiguranja i netehničkog rezultata, kao visinu tehničkih rezervi sa stanjem 31.12.2011. godine, sa iskazanim neto dobitkom u iznosu od 1.100.521 Eura (2010. godine – 1.244.983 Eura), kako slijedi:

	(EURA)	
	2011.	2010.
Dobitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	1.209.430	1.368.186
Porez na dobitak	(108.909)	(123.203)
Neto dobitak (profit)	1.100.521	1.244.983

U razdoblju januar – decembar 2011. godine ostvarena je nova produkcija od 1.701 ugovora osiguranja života. U istom razdoblju 2010. godine ostvarena je nova produkcija od 1.743 ugovora osiguranja života, što znači da je bila manja za 2,75 %. Ukupna osigurana suma nove produkcije osiguranja života iznosila je 16.006.276 Eura, što je za 2,75% manje od ukupne osigurane sume nove produkcije osiguranja života u 2010. godini.

Ukupna fakturisana premija u 2011. godini iznosila je 4.940.958 Eura od čega je 4.248.617 Eura fakturisana premija osiguranja života, a 692.341 Eura fakturisana premija dodatnog osiguranja od posledica nesrećnog slučaja za slučaj trajne invalidnosti i osiguranja života za slučaj smrti usled nezgode.

Ukupna fakturisana premija osiguranja života u razdoblju januar – decembar 2011. godine veća je za 0,82% u odnosu na fakturisanu premiju životnog osiguranja u istom razdoblju 2010. godine, dok je za dodatna osiguranja fakturisana premija veća za 2,67%.

Dobici od ulaganja odnose se na prinose od ulaganja osnovnog kapitala i viška likvidnih sredstava u vidu kratkoročnih depozita dok je pod vrijednosnim prilagođavanjem ulaganja prikazan linearni prinos na sredstva plasiranja u obveznice stare devizne štednje.

Osnivački kapital na dan 31.12.2011. godine iznosi 2.300.021 Eura.

ZAKLJUČAK

Na osnovu iskazanih podataka može se zaključiti da je Društvo u poslovnoj 2011. godini, uprkos nepredviđenim teškoćama, uspješno poslovalo.

Društvo može da raspoloživim sopstvenim sredstvima i uz pomoć osnivača poveća broj osiguranja i nastavi uspješno poslovanje.

IV PRILOZI UZ IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

Priloge uz izvještaj o obavljenoj reviziji čine:

- 1) Pismo o prezentaciji izvještaja društva za 2011. godinu
- 2) Mišljenje ovlaštenog aktuara
- 3) Godišnji izvještaj o poslovanju
- 4) Finansijski izvještaji
  - Bilans stanja na dan 31. 12. 2011. godine.
  - Bilans uspjeha u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2011. godine.
  - Iskaz o promjenama neto imovine za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine.
  - Bilans novčanih tokova u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2011. godine.

U Podgorici, 02. 03. 2012. godine.

OVLAŠĆENI REVIZOR

Branka Vuksanović, dipl. oec.

Branka Vuksanović

**MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA O
FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA I GODIŠNJEM
IZVEŠTAJU
O POSLOVANJU AKCIONARSKOG DRUŠTVA
ZA OSIGURANJE "GRAWE" PODGORICA
ZA 2011**

AKTUAR:

mr Vladanka Vučeljić

**MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA I
GODIŠNJEM IZVEŠTAJU O POSLOVANJU
AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE »GRAWE« PODGORICA
ZA 2011 GODINU**

Za potrebe Akcionarskog društva za osiguranje »GRAWE« Podgorica na osnovu člana 154. Zakona o osiguranju (»Službeni list RCG« br. 78/2006), Pravilnika o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koje društvo za osiguranje dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja (»Službeni list CG« br. 70/2008), kao i Pravilnika o sadržini mišljenja ovlašćenog aktuara (»Službeni list CG« br. 70/2008) dajem mišljenje na finansijske izveštaje i godišnji izveštaj o poslovanju ovog društva za 2011. godinu.

I OPŠTI DEO

Akcionarsko društvo za osiguranje »GRAWE« Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) sa sedištem u Podgorici, ul. Novaka Miloševa br. 6/II registrovano je u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 21.10.2004. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 001, a na osnovu Rešenja Ministarstva finansija Republike Crne Gore o davanju dozvole za rad broj 02-3087/2 od 23.09.2004. godine.

Nakon osnivanja Društvo je sprovedo i sledeće registracije: 21.10.2005. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 002 produženje registracije, 16.12.2005. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 003 registrovalo je promenu sedišta Društva i promenu podataka za predsednika Odbora direktora –gospodina Marka Mikića, 03.07.2005. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 004 promenu podataka o povećanju osnivačkog kapitala, 21.10.2006. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 005, produženje registracije 04.01.2007. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 006 i promenu adrese sedišta Društva, 10.10.2007. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 007 registrovalo je promenu adrese sedišta Društva sa Bul. Sv P. Cetinjskog br. 114 na ul. Novaka Miloševa br. 6/II Podgorica (sadašnja adresa sedišta Društva), 21.10.2007. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 008 produženje registracije Društva, 30.06.2008. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 009 promenu podataka u postupku prilagođavanja Zakonu o osiguranju (»Službeni list RCG« br. 78/2006) i Odluka o osnivanju jednočlanog akcionarskog društva shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima (»Službeni list RCG« br. 17/07), 21.10.2008. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 010 produženje registracije Društva i dana 14.11.2008. godine pod registarskim brojem 4 - 0007631 / 011 registrovana je promena podataka: povećanje osnovnog kapitala Društva shodno članu 21 i 202 Zakona o osiguranju (»Službeni list RCG« br. 78/2006).

Društvo je registrovano za obavljanje poslova životnih osigurnja i za neživotna osiguranja: osiguranje od nezgode i dobrovoljno zdravstveno osiguranje, ostala osiguranja imovine, uključujući osiguranje vozila – kasko osiguranje.

Na XIV sednici Skupštine skcionara koja je održana dana 29.06.2009. godine, doneta je Odluka o prestanku obavljanja poslova neživotnih osiguranja, imajući u vidu da Društvo u roku od šest meseci, od dana izdavanja dozvole, nije otpočelo sa obavljanjem poslova neživotnih osiguranja, tako da Društvo sprovodi poslove osiguranja života sa dodatnim osiguranjem od posledica nesrećnog slučaja uz osiguranje života.

Društvo je organizovano kao akcionarsko društvo. Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore 18.06.2008. godine donela je pod br. 410-2/08 Rešenje o saglasnosti Grazer Wechselseitige Versicherung AG – Graz, Austrija, za sticanje kvalifikovanog učešća u akcionarskom društvu za osiguranje »GRAWE« Podgorica u visini od 100% učešća u kapitalu, koje je od osnivanja Društva bilo većinski akcionar.

Akcijski kapital na dan 31.12.2010. godine iznosi 2.300.020,64 EUR.

Matični broj Društva je 02416042, a poreski identifikacioni broj je 02416042 302.

Za zakonitost poslovanja Društva odgovorni su članovi Odbora direktora Društva pojedinačno i izvršni direktor Društva Maja Pavličić.

Mišljenje se daje na osnovu sledećih dokumenata i podataka:

- Rešenja Ministarstva za finansije Vlade Republike Crne Gore;
- Rešenja Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici;
- Rešenja o saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore;
- Bilansa stanja za 2011. godinu;
- Bilansa uspeha za 2011. godinu;
- Godišnjeg izveštaj o poslovanju Društva u 2011. godini;
- Akata poslovne politike utvrđena članom 39. stav 2. Zakona o osiguranju;
- Ugovora o reosiguranju i borderoa premija i šteta;
- Knjige šteta za 2011. godinu, izveštaja o obrađivanim, rešenim, rezervisanim i isplaćenim štetama;
- Slučajno odabranih šteta;
- Slučajno odabranih zaključenih polisa osiguranja;
- Pregleda obračuna prenosne premije;
- Pregleda rešenih i rezrvisanih nastalih neprijavljenih šteta;
- Pregleda obračuna matematičke rezerve;
- Pregleda raspodele bruto premija;
- ostalih podataka Društva.

II POSEBAN DEO O PRIMENI AKATA POSLOVNE POLITIKE

1. Uslovi osiguranja i tarife premija

Društvo je tokom obračunskog perioda obavljalo poslove životnih osiguranja. Od životnih osiguranja Društvo sprovodi osiguranje života i teških bolesti i dopunsko osiguranje od posledica nesrećnog slučaja (nezgode).

U 2011. godini na snazi su bili sledeći Uslovi osiguranja i Tarife premija osiguranja, usvojeni u ranijim poslovnim godinama:

a) Uslovi osiguranja:

- Opšti uslovi osiguranja lica ABP 2004;
- Opšti uslovi osiguranja života za slučaj smrti i doživljenja sa učešćem u dobiti LVK 2004;
- Opšti uslovi osiguranja života za slučaj smrti LVR 2004;
- Posebni uslovi dodatnog osiguranja od posledica nesrećnog slučaja koji ima za posledicu smrt LV 80030;
- Posebni uslovi za prilagođavanje osiguranih suma LV 80031;
- Posebni uslovi dodatnog osiguranja za oslobađanje od plaćanja premije za vreme radne nesposobnosti AUZ 2004;
- Posebni uslovi dodatnog osiguranja za oslobađanje od plaćanja premije za vreme radne nesposobnosti AUZ LV 80034/03.
- Posebne uslove mešovitog osiguranja života za slučaj smrti, doživljenja i nastanka određene teške bolesti (LV80040/01);
- Posebne uslove dopunskog osiguranja uz osiguranje života za slučaj nastanka određene teške bolesti (LV 80040/02);

b) Tarife premija osiguranja:

- Tarifa G1 (branša 91): Mešovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja sa plaćanjem premije sve vreme trajanja osiguranja ili skraćenim trajanjem plaćanja premije;
- Tarifa G3 (branša 91): Mešovito osiguranje života sa tačno utvrđenim rokom isplate osigurane sume i sa plaćanjem premije sve vreme trajanja osiguranja ili skraćenim trajanjem plaćanja premije;
- Tarifa super G3 (branša 91): Mešovito osiguranje života sa tačno utvrđenim rokom isplate osigurane sume i sa plaćanjem premije sve vreme trajanja osiguranja ili skraćenim trajanjem plaćanja premije;
- Tarifa K (branša 91): Mešovito osiguranje života sa tačno utvrđenim rokom isplate (sa navršenih 19 godina korisnika osiguranja za slučaj doživljenja – deteta) i sa trajanjem plaćanja premije – šest godina;
- Tarifa G11 (branša 91): Mešovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja sa jednokratnom uplatom premije;
- Tarifa R1 (branša 92): Osiguranje života za slučaj smrti;

- Tarifa UTZ (branša 93): Dodatno osiguranje za slučaj smrti kao posledice nesrećnog slučaja;
- Tarifa UI (branša 07): Dodatno osiguranje za slučaj invaliditeta kao posledice nesrećnog slučaja;
- Tarifa AUZ Dopunsko osiguranje za oslobađanje od plaćanja premije za vreme radne nesposobnosti;
- Tarife premije za mešovito kapitalno osiguranje za slučaj smrti, doživljenja i određene teške bolesti sa plaćanjem premije sve vreme trajanja osiguranja ili skraćenim trajanjem plaćanja premije – Tarifa GDG1;
- Tarife premije za dodatno osiguranje života za rizik nastupa jedne od određenih teških bolesti povezano sa kapitalnim osiguranjem, sa jednakom osiguranom sumom i sa plaćanjem premije sve vreme trajanja osiguranja ili skraćenim trajanjem plaćanja premije – Tarifa RDG1Z.

Društvo je u toku 2011. godine usvojalo sledeće uslove i tarife premija:

- Posebni uslovi osiguranja života korisnika kredita (LV81102/00).
- Tehničke osnove osiguranja i Tarifa premija RKG5L za osiguranje života za slučaj smrti sa godišnjom linearno opadajućom osiguranom sumom, sa skraćenim trajanjem plaćanja jednake premije, kod ugovora za osiguranje korisnika kredita kod kreditne institucije;
- Tehničke osnove osiguranja i Tarifa premija RKG11L za osiguranje života za slučaj smrti sa godišnjom linearno opadajućom osiguranom sumom a sa jednokratnom uplatom premije kod ugovora za osiguranje korisnika kredita kod kreditne institucije.

Za sve navedene uslove osiguranja, tarife premija i njihove tehničke osnove, dato je pozitivno mišljenje ovlašćenog aktuara sa konstatacijom da su u skladu sa Zakonom, pravilima aktuarske struke, struke osiguranja i dovoljnosti tarifnog sistema za pokriće budućih obaveza Društva.

Pregledom slučajno odabranih polisa ustanovljeno je da je Društvo važeće uslove osiguranja i tarife premija pravilno primenjivalo u praksi. Takođe, Društvo primenjuje usvojene tehničke osnove osiguranja.

PREGLED
OBRAČUNATOG MERODAVNOG TEHNIČKOG REZULTATA I KOEFICIJENTA
ZA DOPUNSKU NEZGODU OSIGURANJA ŽIVOTA ZA 2011. GODINU

Tabela 1

u €

Šifra	Vrsta osiguranja	Tehnička premija u godini	Prenosna tehnička premija na dan		Rešene štete u godini	Rezervisane štete na dan		Naplaćeni regresi u toku tekuće godine	Troškovi rešavanja šteta	Merodavna teh. premija (2+3-4)	Merodavne štete (5+7-6-8+9)	Merodavni tehnički rezultat (10-11)	Godišnji koeficijent (11:10)
			31.12.2010	31.12.2011		31.12.2010	31.12.2011						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
22	Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	497.641	171.425	174.128	102.141	166.587	217.362	0	3.272	494.938	156.188	338.750	0,3156

PREGLED
OBRAČUNATOG MERODAVNOG TEHNIČKOG REZULTATA U SAMOPRIDRŽAJU I KOEFICIJENTA
ZA DOPUNSKU NEZGODU OSIGURANJA ŽIVOTA ZA 2011. GODINU

Tabela 2.

Šifra	Vrsta osiguranja	Tehnička premija u samopridrž. u godini	Prenosna tehnička premija u samopridržaju		Rešene štete u godini	Rezervisane štete na dan		Naplaćeni regresi u toku tekuće godine	Troškovi rešavanja šteta	Merodavna teh. premija u samop. (2+3-4)	Merodavne štete (5+7-6-8+9)	Merodavni tehnički rezultat u samopridr. (10-11)	Godišnji koeficijent (11:10)
			31.12.2010	31.12.2011		31.12.2010	31.12.2011						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
22	Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	354.169	109.027	110.842	71.499	119.792	175.036	0	3.272	352.354	130.016	222.339	0,3690

PREGLED
OBRAČUNATOG MERODAVNOG REZULTATA I KOEFICIJENTA
ZA DOPUNSKU NEZGODU OSIGURANJA ŽIVOTA ZA 2011. GODINU

Tabela 3.

Šifra	Vrsta osiguranja	Ukupna premija u godini	Prenosna premija na dan		Rešene štete u godini	Rezervisane štete na dan		Naplaćeni regresu u toku tekuće godine	Troškovi rešavanja šteta	Merodavna premija (2+3-4)	Merodavne štete (5+7-6-8+9)	Merodavni rezultat (10-11)	Godišnji koeficijent (11:10)
			31.12.2010	31.12.2011		31.12.2010	31.12.2011						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
22	Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	692.341	238.090	242.156	102.141	166.587	217.362	0	3.272	688.275	156.188	532.087	0,2269

Društvo je, u 2011. godini u poslovima dopunskog osiguranja ugovorenog uz osiguranje života ostvarilo pozitivan merodavni tehnički rezultat, ukupan i u samopridržaju, pa samim tim i pozitivan merodavni rezultat. Merodavne štete u merodavnoj tehničkoj premiji učestvuju sa 31,56%, u merodavnoj tehničkoj premiji sa 22,69%. Merodavne štete u samopridržaju učestvuju u merodavnoj tehničkoj premiji u samopridržaju sa 36,90%. Ovaj odnos je nešto nepovoljniji u samopridržaju u odnosu na merodavni tehnički rezultat zbog većeg učešća reosiguranja u premiji nego u štetama osiguravača.

Kod životnih osiguranja za koja se utvrđuje matematička rezerva nije svrsishodno utvrđivati merodavni tehnički rezultat, niti merodavni rezultat, pošto se štete nadoknađuju iz obrazovanih sredstava matematičke rezerve a ne iz tekuće premije osiguranja.

Na osnovu merodavnog tehničkog rezultata i procene parametara na tržištu osiguranja Crne Gore može se konstatovati da je tarifni sistem dovoljan za pokriće budućih obaveza po štetama. Formirana matematička rezerva u osiguranju života obezbeđuje dovoljnost sredstava za izmirivanje svih budućih obaveza Društva.

2. Samopridržaj Društva, saosiguranje i reosiguranje viškova rizika iznad maksimalnog samopridržaja

2.1. Odluka o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja

Društvo je tokom 2011. godine primenjivalo Odluku o tabeli maksimalnog samopridržaja donete prilikom osnivanja Društva, kojom je određeno maksimalno pokriće kod osiguranja života u iznosu od 25.000 €, a kod dodatnog osiguranja nezgode u iznosu od 35.000 €.

Pokrivenost viškova rizika sopstvenim sredstvima i iznos reosiguranih viškova rizika osiguranja iznad samopridržaja Društva

Tabela 4.

Šifra vrste osiguranja	Vrsta osiguranja	Sume osiguranja za rizike predate u reosiguranje	Samopridržaj osiguravača za rizike predate u reosiguranje	Iznos reosiguranih viškova rizika iznad samopridržaja
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e (c-d)</i>
20	Osiguranje života	111.848.592	80.959.377	30.889.214
22	Dopunsko osiguranje od posledica nesrećnog slučaja	169.829.629	112.565.349	57.264.281
Ukupno		281.678.221	193.524.726	88.153.495

Nivo samopridržaja Društva je adekvatno određen i obezbeđuje sigurnost i stabilnost poslovanja Društva.

Pregledom preuzetih rizika po polisama osiguranja konstatovano je da su svi rizici iznad utvrđenog samopridržaja Društva preneti u reosiguranje i da je Društvo u potpunosti primenjivalo Odluku o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja i ukupnom iznosu samopridržaja.

2.2. Ugovori o reosiguranju

U 2011. godini na snazi su bili sledeći ugovori o reosiguranju:

1. Ugovor o životnom reosiguranju i Aneks ugovora zaključeni 01.07.2008. godine između Grawe Osiguranje a.d. iz Podgorice i reosiguravača Grazer Wechselseitige Versicherung AG iz Graca, Austrija.

Osnovne karakteristike ovog ugovora koji predstavlja ekscedentni oblik reosiguranja su:

Početna osigurana suma koja se reosigurava određuje se na početku trajanja osiguranja (polise) i predstavlja razliku između ukupne sume pod rizikom na početku polise i samopridržaja Društva. Suma pod rizikom predstavlja razliku između osigurane sume i matematičke rezerve. Uzimaju se u obzir i sume pod rizikom po drugim polisama koje je osiguranik zaključio sa osiguravačem i koje su na snazi za istu vrstu naknade u trenutku zaključivanja polise koja treba da se cedira po ovom ugovoru.

Odnos između početne naknade (osigurane sume) koja se reosigurava i ukupne sume pod rizikom određene na gore objašnjen način na početku polise ostaje konstantan za sve vreme trajanja osiguranja i primenjuje se na trenutnu sumu pod rizikom kako bi se obračunala trenutna cesija reosiguranja.

Premija reosiguranja se obračunava kao proizvod sume pod rizikom prenete u reosiguranje i stope riziko premije. Riziko premija predviđena je Aneksom ugovora o reosiguranju života (Prilog A i Prilog A2 za Dread Disease rizike). Visina Riziko premija zavisi od pola i starosti osiguranika. Premija reosiguranja se obračunava godišnje, unapred, nezavisno od ugovorenog plaćanja premije osiguranja.

Kod dopunskog osiguranja nezgode za reosiguranje – prenos rizika smrti usled nezgode godišnja premijska stopa iznosi 0,75% sume reosiguranja.

Reosiguravač plaća cedentu proviziju za reosiguranje i profitnu proviziju ako je reosigurano 200 ili više polisa a ukupna premija cedirana po ovom ugovoru prelazi 30.000 EUR obračunate na način detaljno objašnjen u ugovoru.

Samopridržaj cedenta po ovom ugovoru iznosi 25.000 € za osnovni i za dopunsko osiguranje. Kod uvećanih rizika, između 150% i 250%, samopridržaj iznosi 12.500 €, a za uvećan rizik preko 250% samopridržaj iznosi 50% svakog osiguranja, ali najviše do 12.500 €. Za uvećane rizike reosiguravaču se plaća srazmerno veća premija u odnosu na reosiguranje normalnog rizika.

Obračuni po ovom ugovoru se vrše jednom godišnje, na dan 31.12. za proteklu kalendarsku godinu.

Ukoliko se u poslovima reosiguranja na kraju godine iskaže dobit, cedentu pripada 50% od obračunatog iznosa dobiti.

2. Ugovor o reosiguranju života - reosiguranje viška štete i Aneks br. 1/2008 zaključeni 01.07.2008. godine između Grawe Osiguranje a.d. iz Podgorice i reosiguravača Grazer Wechselseitige Versicherung AG iz Graca, Austrija.

Ugovor je neproporcionalnog tipa i premenjuje se na sve štete koje nastupe u toku njegovog važenja. Ovaj ugovor pokriva samo onaj deo osiguranja, koje Društvo zadržava za svoj račun (konačne neto štete). Konačna neto – čista šteta predstavlja iznos sume rizika koju Društvo treba da plati na svoj neto samopridržaj prilikom likvidacije šteta (po odbijanju povraćaja za druga reosiguranja). Suma rizika predstavlja razliku naknade iz osiguranja i matematičke rezerve.

Cedent plaća reosiguravaču, za svaku započetu milionsku sumu rizika u iznosu od 94,11 €.

Obračunski period po ovom Ugovoru je 120 dana.

3. Ugovor o reosiguranju – kvotni tip ugovora i Aneks br. 1 LV-quote „Montenegro“ zaključeni 01.07.2008. godine između Grawe Osiguranje a.d. iz Podgorice i reosiguravača Grazer Wechselseitige Versicherung AG iz Graca, Austrija.

Predmet ovog Ugovora su postojeća osiguranja u momentu njegovog zaključivanja ili ona koja su ušla u postupak preuzimanja u osiguranje kod cedenta u tom periodu. Pojedina prethodna osiguranja u kojima se cedent obavezao na cesiju pod uslovima drugih Ugovora, nisu obuhvaćena ovim Ugovorom.

Minimalni samopridržaj, definisan Aneksom iznosi 70%, a maksimalni 25.000 €.

Cedent po ovom ugovoru ima pravo na proviziju i 40% ostvarene dobiti u poslovima reosiguranja.

Obračuni po ovom Ugovoru se vrše polugodišnje.

Društvo nema zaključene ugovore o saosiguranju sa drugim osiguravačima.

Društvo je reosiguranje nepokrivenih viškova rizika izvršilo pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i u skladu sa zaključenim ugovorima o reosiguranju.

2.3. Rezultat reosiguranja

Po osnovu reosiguranja Društvo je imalo rashode - prenos premije u reosiguranje, po ugovorima o reosiguranju zaključenih sa reosiguravačem Grazer Wechselseitige Versicherung AG iz Graca, Austrija, u iznosu od 319.201,36 €. Prihod po osnovu rešenih šteta iznosio je 53.704,60 €. Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji na dan 31.12.2011. iznosi 141.281,42 €, a u rezervisanim štetama 45.997,02 €.

Tabela 5.

<i>branše</i>	<i>premija reosiguranja</i>	<i>provizija</i>	<i>rešene štete</i>	<i>prenosna premija</i>	<i>rezervisane štete</i>
7	89.784,39	30.932,63	26.260,49	30.808,41	39.072,27
91	118.339,48	49.222,25	23.062,20	54.935,53	3.671,39
92	13,78	5,72	0,00	5,62	0,00
93	111.063,71	55.094,58	4.381,91	55.531,86	3.253,36
ukupno	319.201,36	135.255,18	53.704,60	141.281,42	45.997,02
osiguranje života	118.353,26	49.227,97	23.062,20	54.941,15 ¹	3.671,39
dopunska nezgoda	200.848,10	86.027,21	30.642,40	86.340,27	42.325,63

S obzirom na ostvaren odnos učešća reosiguravača u rešenim i rezervisanim štetama i prenete premije u reosiguranje, može se konstatovati da po osnovu prenosa viška rizika u reosiguranje Društvo nije ostvarilo pozitivan rezultat. Ovaj negativni efekat umanjen je za iznos uplaćene provizije reosiguravača u iznosu od 135.255,18 €.

¹ Iznos prenosne premije reosiguravača kod osiguranja života se tretira kao učešće reosiguravača u matematičkoj rezervi, pošto prema Pravilniku Agencije prenosna premija osiguranja života mora biti uključena u matematičku rezervu.

3. Tehničke rezerve, deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi

3.1. Tehničke rezerve na dan 31.12.2011:

Tabela 6.

U €

Red.br.	Vrsta tehničkih rezervi	UKUPNE	Udeo reosiguravača	U SAMOPRIDRŽAJU
1	Prenosna premija dopunskog osiguranja nezgode uz osiguranje života (br. 93 i 07)	242.155,88	86.340,27	155.815,61
2	Ukupno rezervisane štete (2.1. + 2.2.)	230.891,02	45.997,02	184.894,00
2.1.	rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete	133.815,16		
2.2.	rezervisane nastale neprijavljene a nerešene štete	97.075,86		
3	Matematička rezerva (sa uključenom prenosnom premijom za osiguranje života)	10.046.050,56	54.941,15	9.991.109,41
4	Rezerva za učešće u dobiti	500.120,13		500.120,13
5	Rezervisanja pripadajuće dobiti	336.352,99		336.352,99
	UKUPNO:	11.355.570,58	187.278,44	11.168.292,14

3.2. Deponovanje i ulaganje tehničkih rezervi

Na dan 31.12.2011. godine Društvo je sredstva tehničkih rezervi u samopridržaju obračunate u iznosu od 11.355.570,58 € (ukupne tehničke rezerve umanjene za prenosnu premiju i rezervisane štete reosiguravača) uložilo u sledeće oblike deponovanja i ulaganja:

Tabela 7.

U €

Deponovanje i ulaganje tehničkih rezervi na dan 31.12.2011. godine			
Red. br.	Oblici deponovanja i ulaganja	Iznos	Procentualno učešće u tehničkim rezervama u samopridržaju
1..	Deponovanje kod banaka (koje donose prinos)	2.949.152,43	26,41
2.	Gotovina	335.048,76	3,00
3.	Obveznice	7.818.758,45	70,01
4.	Pozajmice (koje donose prinos)	65.332,50	0,58
UKUPNO		11.168.292,14	100

Na dan 31.12.2011. godine Društvo je 70% sredstava tehničkih rezervi u samopridržaju, uložilo u obveznice a 26% u depozite kod različitih banaka, a maksimalno do 20% u jednu banku (CKB i ERSTE banka). Preostali deo sredstava uloženo je u druge oblike deponovanja i ulaganja koji donose prinos. Iznos od 187.278,44 € iznad tehničkih rezervi u samopridržaju odnosi se na udeo reosiguravača u prenosnoj premiji i rezervisanim štetama što spada u druge oblike deponovanja i ulaganja tehničkih rezervi.

Deponovanje tehničkih rezervi životnih osiguranja obezbeđuje siguran prinos Društva na uložena sredstva što doprinosi očuvanju njihove realne vrednosti.

Društvo je deponovanje i ulaganje sredstava tehničkih rezervi životnih osiguranja izvršilo u skladu sa članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom Društva.

4. Garantna rezerva i deponovanje i ulaganje sredstava garantne rezerve

4.1. Struktura sredstava garantne rezerve na dan 31.12.2011:

Tabela 8.

Red. broj	Naziv	Iznos u €
1.	Osnovni kapital	2.300.020,64
2.	Neraspoređena dobit iz prethodnih godina (50%)	1.702.017,05
3.	Revalorizacione rezerve	-593.645,48
4.	Deo neraspoređene dobiti tekuće godine (50% dobiti kao najniži uslovljen iznos iz čl. 92 tač. 4 Zakona o osiguranju)	550.260,59
Garantna rezerva (1+2+3+4):		3.958.652,80

Garantna rezerva na dan 31.12.2011. godine iznosi 3.958.652,80 € i veća je od osnovnog kapitala propisanog članom 21. Zakona o osiguranju u iznosu od 800.000 € za obavljanje poslova životnih osiguranja tako da je Društvo ispunilo zakonski uslov iz člana 92. Zakona.

4.2. Deponovanje i ulaganje sredstava garantne rezerve na dan 31.12.2011:

Tabela 9.

Oblici ulaganja i deponovanja		Iznos sredstava u €	Učešće u ukupnom iznosu (%)
1.	Deponovanje i ulaganje kod banaka	3.509.585,29	88,66
2.	Gotovina	386.346,63	9,76
3.	Nekretnine	62.720,88	1,58
UKUPNO		3.958.652,80	100

Društvo je deponovanje i ulaganje garantnih rezervi izvršilo najvećim delom u depozite kod banaka – 89% od ukupnog iznosa garantne rezerve.

Društvo je deponovanje i ulaganje garantnih rezervi izvršilo u skladu sa članom 93. Zakona o osiguranju i u skladu sa Pravilnikom.

Struktura i nivo rizičnosti deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i garantne rezerve obezbeđuju stabilnost poslovanja Društva i u skladu su sa Zakonom o osiguranju.

5. Pravilnik o maksimalnim stopama režijskog dodatka

Raspodela bruto premije je izvršena u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka Društva koji je na snazi od 27.09.2004. godine.

Raspoređivanje premije osiguranja života regulisano je tehničkim poslovnim planom za životno osiguranje.

Premija životnih osiguranja sastoji iz:

- Tehničke premije - deo premije za izmirenje obaveza po ugovorima o osiguranju, koja se računa prema načelima aktuarske matematike;
- Režijskog dodatka - deo premije za pokriće troškova sprovođenja osiguranja koji se određuje uvažavajući princip dovoljnosti ukalkulisanih troškova za pokriće stvarnih troškova Društva.

Pravilnikom je predviđeno da će deo premije za režijski dodatak osiguranja života u prvoj godini trajanja osiguranja iznositi 80% od prve godišnje premije. U skladu sa tehničkim

planom osiguranja života navedeni procenat će se smanjivati u narednim godinama trajanja osiguranja, kako to predviđa tzv. Zillmer-ova metoda.

Zillmer-ova metoda aktuarskih obračuna uzima u obzir stvarne troškove akvizicije koji su u početnim godinama viši u odnosu na kasnije godine trajanja osiguranja. Drugim rečima, kod ugovora o osiguranju života koji su po svojoj prirodi uvek dugoročni, akvizicioni troškovi (početni troškovi) se isplaćuju na početku osiguranja (npr. prve, druge, najviše tri godine) tako da ih u kasnijim godinama uopšte nema. Dakle ukupni troškovi se moraju posmatrati tokom celokupnog trajanja osiguranja, a ne samo u prvoj godini. Utvrđena raspodela od 80% u prvoj godini osiguranja je opravdana pošto će se ona u kasnijim godinama značajno smanjiti samo na iznos administrativnih troškova (iznos β i γ predviđen tehničkim osnovama osiguranja života), jer će akvizicioni troškovi (iznos α) nakon njihove isplate u kasnijim godinama biti jednaki 0. Ovde se samo radi o vremenskoj preraspodeli akvizicionih troškova: umesto da se isplaćuju tokom celokupnog trajanja osiguranja npr. 20 godina od svake godišnje premije, oni se u celokupnom iznosu isplaćuju u početnim godinama trajanja osiguranja a u kasnijim godinama ih nema. Ovakav način obračuna i isplate akvizicionih troškova je opravdan i sa stanovišta motivisanja posrednika za zaključivanje polisa osiguranja čime se doprinosi povećavanju portfelja osiguranja. Takođe, ovakav sistem provizioniranja je sa druge strane podržan Zillmer-ova metodom obračuna matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir velike početne troškove zaključivanja osiguranja.

Kod dopunskog osiguranja nezgode za trajni invaliditet (samo branša 07) visina režijskog dodatka je određena na sledeći način: na jedinicu tehničke premije dodaje se 0,65.

RASPODELA BRUTO PREMIJE PO VRSTAMA OSIGURANJA

Tabela 10.

Vrsta osiguranja	Bruto premija	Tehnička premija		Doprinos za preventivu		Režijski dodatak	
		€	%	€	%	€	%
Osiguranje života	4.248.617	2.970.072	69,91	-	-	1.278.545	30,09
Dopunsko osiguranje ² nezgode	692.341	497.641	71,88	-	-	194.670	28,12
UKUPNO	4.940.958	3.467.713	70,18			1.473.215	29,82

Raspodela premije i troškovi sprovođenja osiguranja usklađeni su sa važećim Pravilnikom Društva i u skladu su sa strukom osiguranja i Zakonom o osiguranju.

Polisirana premija Društva u 2011. godini iznosi 4.940.957,59 €.

² Uključeno je dopunsko osiguranje smrti usled nezgode (branša 93) i dopunsko osiguranje trajnog invaliditeta usled nezgode (branša 07)

Troškovi sprovođenja osiguranja: poslovni rashodi (rashodi provizije) i administrativni troškovi u 2011. godini iznose ukupno 1.301.853,49 €, odnosno 26,35 % od bruto premije što je na nižem nivou u odnosu na prethodne poslovne godine. Ovo ide u prilog činjenici da se učešće troškova sprovođenja osiguranja u kasnijim godinama osiguranja stalno smanjuje, a intenzitet opadanja učešća zavisiće od broja novozaključenih osiguranja. Troškovi sprovođenja osiguranja su niži od visine režijskog dodatka utvrđenog tarifom premija..

Kod životnih osiguranja se ne predviđa izdvajanje sredstava za preventivu.

Pregled merodavne premije dat je u *Tabeli 3.* Tačke 1. ovog mišljenja.

6. Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija

Društvo je u periodu 01.01. - 31.12.2011. godine polisiralo **ukupnu premiju u iznosu od 4.940.957,59 €** i na nešto višem nivou je u odnosu na prethodnu poslovnu godinu. Od ovog iznosa u osiguranju života je ostvareno 4.248.616,58 € (branše 91 i 92) odnosno 85,99% od ukupne premije, i dopunskom osiguranju od posledica nesrećnog slučaja 692.341,01 € (branše 93 i 07).

Ukupna prenosna premija na dan 31.12.2011. godine koja se iskazuje posebno za dopunsko osiguranje od posledica nesrećnog slučaja zaključeno uz osiguranje života iznosi 242.155,88 €.

Prenosna premija osiguranja života (1.502.624,53 €) uključena je u ukupni iznos matematičke rezerve, a u skladu sa članom 8. Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija („Službeni list CG“, br. 70/2008).

Premija osiguranja ostvarena u periodu 01.01. – 31.12.2011. i obračunata prenosna premija na dan 31.12.2011. godine za dopunsko osiguranje nezgode

Tabela 11.

Šif.	Vrsta osiguranja	Ukupna premija	Ukupna prenosna premija	Razgraničenje ukupne premije u %
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
91	Osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja	4.248.532,58	-	-
92	Osiguranje života za slučaj smrti	84,00	-	-
93	Dopunsko osiguranje nezgode za slučaj smrti	397.744,52	139.461,19	35,06
07	Dopunsko osiguranje nezgode za slučaj invaliditeta	294.596,49	102.694,69	34,86
	UKUPNO	4.940.959,59	242.155,88	

Prenosna premija u samopridržaju Društva na dan 31.12.2011. iznosi 155.815,61 €.

Obračun prenosne premije izvršen je po metodi pojedinačnog izračunavanja za svaki ugovor o osiguranju sa tačnim vremenskim razgraničenjem (pro rata temporis). Prilikom obračuna prenosne premije uvažena su pravila aktuarske struke i struke osiguranja.

Obračun prenosne premije je izvršen u skladu sa Pravilnikom Društva, Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija („Službeni list CG“, br. 70/2008) i Zakonom o osiguranju.

7. Pravilnik o formiranju i načinu obračuna matematičke rezerve

Obračun matematičke rezerve osiguranja života izvršen je primenom aktuarskih načela i principa osiguranja života i to primenom:

- a) bruto (Zillmer-ove) prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života, sa stopom cilmerizacije od 3,5%;
- b) neto - prospektivne metode za sva redukovana (kapitalizirana), odnosno za sva osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije (npr. osiguranja sa jednokratnom premijom);
- c) matematička rezerva se uvećava za rezerve upravnih troškova za sva osiguranja kod kojih je period plaćanja premije kraći od ugovorenog trajanja osiguranja, odnosno kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja.

Ukupno obračunata matematička rezerva osiguranja života na dan 31.12.2011. godine iznosi 10.046.050,56 €, od čega se na čistu matematičku rezervu odnosi 8.543.426,03 € a na prenosnu premiju osiguranja života 1.502.624,53 €. Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji po osnovu osiguranja života (branše 91 i 92) iznosi 54.941,15 €.

MATEMATIČKA REZERVA OSIGURANJA ŽIVOTA NA DAN 31.12.2011

Tabela 12.

Branša	AKTIVNA OSIGURANJA	KAPITALIZIRANA OSIGURANJA	UKUPNO
91	8.983.461,18	1.062.572,76	10.046.033,94
92	16,62	0,00	16,62
Ukupno	8.983.477,80	1.062.572,76	10.046.050,56

Društvo je na dan 31.12.2011. iskazalo rezerve za učešće u dobiti u iznosu od 500.120,13 € i rezervisanja pripadajuće dobiti u iznosu od 336.352,99 €.

Obračun matematičke rezerve je izvršen u skladu sa aktuarskom strukom, tehničkim osnovama Društva, Pravilnikom Društva, Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i rezerve za učešće u dobiti («Službeni list CG» br. 70/2008) i Zakonom o osiguranju.

8. Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete

Društvo je na dan 31.12.2011. godine rezervisalo ukupno 124 nastalih prijavljenih a nerešenih šteta u iznosu od 129.661,06 €.

Učešće rezervisanih šteta u ukupnom broju obrađivanih šteta iznosi 21,91% što je manje u odnosu na prethodne godine i što ide u prilog većem stepenu ažurnosti rešavanja šteta.

Od ukupnog broja rezervisanih nastalih prijavljenih a nerešenih šteta u dopunskom osiguranju od posledica nesrećnog slučaja ugovoreno uz osiguranje života rezervisana je 121 šteta, odnosno 97,58% od ukupnog broja rezervisanih šteta što je realno imajući u vidu prikupljanje raznovrsnije i obimnije dokumentacije za likvidaciju šteta u odnosu na osiguranje života.

Od ukupnog broja rezervisanih šteta 121 šteta su u redovnom postupku rešavanja (rezervisani iznos – 124.657,15 €), dok su samo 3 štete kod dopunskog osiguranja nezgode u sporu (rezervisani iznos – 5.003,91 €).

Podatak o broju šteta u sporu: 2,42% od ukupnog broja rezervisanih šteta i 0,53% od ukupnog broja obrađivanih šteta, ukazuje na profesionalni i korektan odnos Društva prema korisnicima osiguranja.

Prosečno rezervisana nastala prijavljena a nerešena šteta na dan 31.12.2011. godine iznosi 1.045,65 €, (u redovnom postupku: 1.030,22 € i u sporu 1.667,97 €), što je na realnom i višem nivou od prosečno rešene štete u 2011. godini.

Ukupna rezervacija prijavljenih a nerešenih šteta na dan 31.12.2011. godine uvećana za rezervacije troškova rešavanja šteta iznosi 133.815,16 €.

Rezervisane nastale neprijavljene a nerešene štete, na dan 31.12.2011. godine iznose 94.062,28 €, a uvećane za rezervaciju troškova rešavanja šteta 97.075,86 €.

Rezervacija za nastale neprijavljene a nerešene štete utvrđuje se samo za dopunsko osiguranje od posledica nesrećnog slučaja ugovorenu uz osiguranje života i obračunata je primenom metode lančanih lestvica, odnosno Chain Ladder metode. Prilikom obračuna Društvo je primenilo dve metode:

- metoda bazirana na podacima o rešenim i rezervisanim nastalim prijavljenim štetama (osnovna metoda), po kojoj je dobijen iznos od 15.152,49 € i

– Chain Ladder metoda, po kojoj je dobijen iznos od 94.062,28 €, i rezervisalo veći iznos a u cilju zadovoljavanja principa dovoljnosti tehničkih rezervi za izmirenje svih budućih obaveza Društva prema korisnicima osiguranja.

Rezervacija je uvećana za rezervaciju troškova vezanih za rešavanje i isplatu šteta.

Rezervacija za nastale neprijavljene a nerešene štete obuhvata i rezerve za nastale a nedovoljno rešene štete, štete koje bi mogle biti reaktivirane, kao i za štete u prenosu.

Učešće reosiguravača u rezervisanim štetama iznosi 45.997,02 €.

Ukupna rezervacija šteta na dan 31.12.2011. godine iznose 230.891,02 € (rezervisane nastale prijavljene i rezervisane nastale neprijavljene a nerešene štete uvećane za rezervaciju troškova rešavanja šteta), a u samoprizržaju 184.894,00 €.

Rezervisane štete iskazane su i obračunate na dovoljnom nivou za izmirenje obaveza Društva po nastalim prijavljenim a nerešenim štetama i po nastalim neprijavljenim štetama.

Imajući u vidu strukturu pojedinih odštetnih zahteva Društvo je realno procenilo rezervaciju šteta.

Rezervacija šteta izvršena je u skladu sa strukom osiguranja, aktuarskom strukom, Pravilnikom Društva koji je stupio na snagu 01.10.2011. godine, Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete usvojenim na sednici Agencije za nadzor osiguranja od 24.05.2011. godine i Zakonom o osiguranju.

Pregled rezervisanih šteta po vrstama osiguranja dat je u Tabeli 13:

UKUPNO REZERVISANE ŠTETE NA DAN 31.12.2011. GODINE

Tabela 13

U €

Šifra vrste osiguranja	Vrsta osiguranja	Rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete				Iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta	Koeffcijent za rezervaciju troškova u vezi sa rešavanjem šteta r_{2011}	Ukupno rezervisane štete	Ukupno rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete	Ukupno rezervisane nastale neprijavljene štete
		Ukupno broj	Od toga broj rentnih šteta	Ukupno iznos	Od toga iznos rentnih šteta					
		1	2	3	4					
20 (91)	Osiguranje života	3	0	13.109,39	0,00	xxxx	1,032038122	13.529,39	13.529,39	xxx
21	Rentno osiguranje	0	0	0,00	0,00	xxxx	1,000000000	0,00	0,00	xxx
22 (93 i 07)	Dopunsko osiguranje nezgode uz osiguranje života	121	0	116.551,67	0,00	94.062,28	1,032038145	217.361,63	120.285,77	97.075,86
23	Dobrovoljno penzijsko osiguranje	0	0	0,00	0,00	xxx	1,000000000	0,00	0,00	xxx
24	Druge vrste životnih osiguranja	0	0	0,00	0,00	xxx	1,000000000	0,00	0,00	xxx
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA (od 20 do 24)		124	0	129.661,06	0,00	94.062,28		230.891,02	133.815,16	97.075,86

Učešće rešenih i rezervisanih šteta (nastalih prijavljenih a nerešenih i nastalih neprijavljenih šteta, uvećanih za troškove rezervacije rešavanja šteta) u tehničkoj premiji u 2011. godini

Tabela 14.

Vrsta osiguranja	Učešće rešenih i rezervisanih šteta u tehničkoj premiji	Tehnička premija	REŠENE ŠTETE			RBNS		IBNR	
		€	€	% U TP	€	% U TP	€	% U TP	
Osiguranje života	12,45	2.970.071,97	356.148,22	11,99	13.529,39	0,46	xxx	xxx	
Dopunsko osiguranje nezgode	64,20	497.641,25	102.141,37	20,53	120.285,77	24,17	97.075,86	19,51	
UKUPNO	19,87	3.467.713,22	458.289,59	13,22	133.815,16	3,86	97.075,86	2,80	

U svim vrstama osiguranja ostvaren je niži iznos šteta (rešenih i rezervisanih) od tehničke premije, što ukazuje na očuvanje uplaćenih sredstava osiguranika, odnosno tehničke premije osiguranja. Međutim, ovaj pokazatelj kod osiguranja života nije značajan obzirom da se štete u ovoj vrsti osiguranja nadoknađuju iz formiranih sredstava matematičke rezerve.

Pregled rezervisanih nastalih prijavljenih a nerešenih šteta na dan 31.12.2011. godine, po godinama prijave i nastanka šteta:

Tabela 15.

PRIJAVLJENE U 2011			
Godina nastanka	Broj	Iznos	Branša
2008	1	945,03	07
2009	0	0,00	
2010	6	10.011,78	
2011	43	40.865,57	
ukupno	50	51.822,38	
2009	1	268,34	91
2010	0	0	
2011	0	0	
ukupno	1	268,34	
2009	1	1.736,75	93
2010	4	537,38	
2011	4	2275,14	
ukupno	9	4.549,27	
UKUPNO	60	56.639,99	

PRIJAVLJENE U 2010			
Godina nastanka	Broj	Iznos	Branša
2009	4	3.056,43	07
2010	18	21.826,70	
ukupno	22	24.883,13	
2009			91
2010	1	3165,05	
ukupno	1	3.165,05	
2009	1	1.023,00	93
2010	3	738,34	
ukupno	4	1.761,34	
UKUPNO	27	29.809,52	

PRIJAVLJENE U 2009			
Godina nastanka	Broj	Iznos	Branša
2008	2	2.798,05	07
2009	26	27.160,23	
ukupno	28	29.958,28	
2008	0	0	91
2009	1	9.676,00	
ukupno	1	9.676,00	
2008	3	953,94	93
2009	3	882,5	
ukupno	6	1.836,44	
UKUPNO	35	41.470,72	

PRIJAVLJENE U 2008

Godina nastanka	Broj	Iznos	Branša
2008	2	1740,83	07
ukupno	2	1.740,83	
2008			91
ukupno	0	0,00	
2008			93
ukupno	0	0,00	
UKUPNO	2	1.740,83	

Tabela 16.

Godina nastanka		REZERVISANE ŠTETE			
		Redovne štete		Štete u sporu	
		broj	iznos	broj	iznos
		1	2	3	4
nezgoda	2007	0	0,00	0	0,00
	2008	5	5.483,91	0	0,00
	2009	30	30.216,66	0	0,00
	2010	23	29.594,32	1	2.244,16
	2011	43	40.865,57		
ukupno		101	106.160,46	1	2.244,16
život	2009	2	9.944,34		
	2010	1	3.165,05		
	2011	0	0,00		
ukupno		3	13.109,39	0	0,00
nezgoda život - utz	2009	0	0,00		
	2010	0	0,00		
	2011	0	0,00		
ukupno		0	0,00	0	0,00
auz	2007				
	2008	3	953,94		
	2009	3	882,50	2	2.759,75
	2010	7	1.275,72		
	2011	4	2.275,14		
ukupno		17	5.387,30	2	2.759,75
SVE UKUPNO		121	124.657,15	3	5.003,91

9. Pravilnik o formiranju i korišćenju rezervi za izravnavanje rizika

Društvo je u 2011. godini kao i u prethodnim godinama obavljalo samo poslove životnih osiguranja tako da nije vršilo obračun rezervi za izravnavanje rizika koje se inače utvrđuju samo za neživotna osiguranja.

Društvo je predloge akata i predloge izmena i dopuna akata poslovne politike iz člana 39. Zakona o osiguranju dostavljalo Agenciji za nadzor osiguranja u zakonski propisanim rokovima.

III NAPOMENE

1. Broj prijavljenih šteta, broj i visina rešenih šteta i stepen ažurnosti rešavanja i isplate šteta

Društvo je u poslovnoj 2011. godini obrađivalo ukupno 566 šteta, od čega prenetih - rezervisanih na dan 31.12.2010. godine 99 i 467 šteta prijavljenih tokom godine. Od ovog broja: odbijena su 33 neosnovana zahteva (6% od ukupnog broja obrađivanih šteta) i rešeno 409 šteta.

Broj nerešenih šteta na dan 31.12.2011. godine je 124 koliko je Društvo zaista i rezervisalo.

Ukupan iznos rešenih, odnosno isplaćenih šteta u poslovnoj godini je 458.289,59 €

Sve rešene štete su i isplaćene, tako da na dan 31.12.2011. godine nije bilo rešenih a neisplaćenih šteta. Uzimajući ovo u obzir Društvo je ostvarilo 100% stepen ažurnosti isplate šteta.

Stepen ažurnosti rešavanja šteta za 2011. godinu iznosi 78%. U osiguranju života ostvaren je stepen ažurnosti rešavanja šteta od 99%. Kod dopunskog osiguranja nezgode ostvaren je niži stepen ažurnosti rešavanja. Ovo se može objasniti činjenicom da se najveći broj odštetnih zahteva odnosi na isplatu osigurane sume za slučaj trajnog invaliditeta (branša 07). Kod ove vrste osiguranja objektivno je potreban duži vremenski period za utvrđivanje konačnog procenata invaliditeta, odnosno kompletiranje odštetnog zahteva, pa samim tim i konačno rešavanje štete.

Od ukupnog broja rešenih šteta, samo pet je bilo u sporu kod dopunskog osiguranja nezgode (dva spora su dobijena, a tri izgubljena). Ukupan iznos ovih rešenih šteta je 21.320,57 €, ili prosečno po jednoj šteti 4.264,11 €. Mali broj rešenih i rezervisanih šteta u sporu ukazuje na prevashodni cilj Društva za apsolutnim uvažavanjem interesa osiguranika i profesionalnim i efikasnim rešavanjem odštetnih zahteva.

PREGLED UKUPNO OBRADIVANIH ŠTETA, REŠENIH (LIKVIDIRANIH) ŠTETA U PERIODU 1.1.-31.12.2011. GODINE I REZERVISANIH NASTALIH PRIJAVLJENIH A NEREŠENIH ŠTETA³ NA DAN 31.12.2011.GODINE

Tabela 17.

podaci u €

Šifra	Vrsta osiguranja	Rezervisane štete na dan 31.12.2010. godine		Broj prijavljenih šteta u tekućem obračunskom periodu	Broj obrađivanih šteta u tekućem obračunskom periodu (1+3)	Broj odbijenih šteta u tekućem obračunskom periodu	Rešene (likvidirane) štete				Rezervisane štete na dan 31.12.2011. godine	
		Broj	Iznos				Ukupno rešene štete bez odbijenih		Rešene štete u samopridržaju	Prosečno rešena šteta (7:6)	Broj (1+3-5-6)	Iznos
							Broj	Iznos				
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
20	Osiguranje života	5	35.478	343	348	3	342	356.148,22	333.086,02	1.032,31	3	13.109,39
22	Osiguranje nezgode, dopunsko uz osiguranje života	94	134.186	124	218	30	67	102.141,37	71.498,97	1.053,00	121	116.551,67
UKUPNO		99	169.664	467	566	33	409	458.289,59	404.584,99	1.036,85	124	129.661,06

³ Rezervisane nastale prijavljene a nerešene štete su date bez iznosa rezervacije troškova likvidacije šteta

STEPEN AŽURNOSTI REŠAVANJA I ISPLATE ŠTETA NA DAN 31.12.2011. GODINE

Tabela 18.

Šifra	Vrsta osiguranja	Broj obrađivanih šteta u tekućem obračunskom periodu	Broj odbijenih šteta u tekućem obračunskom periodu	Broj konačno rešenih šteta u tekućem obračunskom periodu bez odbijenih	Iznos rešenih šteta u tekućem obračunskom periodu	Broj isplaćenih šteta od šteta rešenih u tekućem obračunskom periodu	Iznos isplaćenih šteta od šteta rešenih u tekućem obračunskom periodu	Ažurnost u rešavanju šteta ((2+3)/1) (%)	Ažurnost u isplati šteta prema broju (5/3) (%)	Ažurnost u isplati šteta prema iznosu (6/4) (%)
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9
20	Osiguranje života	348	3	342	356.148	342	356.148	99,14	100	100
22	Osiguranje nezgode, dopunsko uz osiguranje života	218	30	67	102.141	67	102.141	44,50	100	100
UKUPNO		566	33	409	458.290	409	458.290	78,09	100	100

2. Prosečno vreme rešavanja i isplate šteta za period 01.01. – 31.12.2011

Tabela 19.

Vrsta osiguranja	Prosečan vremenski rok rešavanja šteta od dana kompletiranja prijave do dana rešavanja (u danima)	Prosečan vremenski rok isplate šteta od dana rešavanja štete do dana isplate (u danima)	Prosečan vremenski rok isplate šteta od dana kompletiranja prijave do dana isplate (u danima)
U MIRNOM POSTUPKU			
osiguranje života	6	2	7
dopunsko osiguranje nezgode	5	1	6
U SPORU			
osiguranje života	0	0	0
dopunsko osiguranje nezgode	13	1	9
UKUPNO			
osiguranje života	6	2	7
dopunsko osiguranje nezgode	6	1	6

Napomena: vrednosti su prikazane u celim brojevima

Društvu je prinudnom naplatom za jednu štetu u sporu skinut iznos naknade osiguranja kod dopunskog osiguranja nezgode. Pošto je iznos isplate štete proknjižen nakon deset dana, pojavljuje se manji broj kod perioda likvidacije štete do isplate u odnosu na period od dana kompletiranja štete do datuma likvidacije.

Društvo je sve štete rešavalo i isplaćivalo u zakonski propisanom roku od 14 dana od dana kompletiranja prijave štete.

3. Rešene štete (sa odbijenim u broju i delimično rešenim u iznosu) u 2011. godini prema godini nastanka i godini prijave po tarifnim grupama date su u Tabeli 20.

Tabela 20.

PRIJAVLJENE U 2011

Godina nastanka	Isplaćene	Odbijene	Iznos	Branša
2006	0	1	0,00	07
2008	1	0	1.887,28	
2009	1	0	1.667,53	
2010	9	6	15.697,64	
2011	19	12	19.468,08	
ukupno	30	19	38.720,53	
2008	0	0	0,00	91
2009	0	0	0,00	
2010	7	0	3.679,91	
2011	333	2	341.013,63	
ukupno	340	2	344.693,54	
2008	0	0	0,00	93
2009	0	0	263,25	
2010	6	1	1.213,99	
2011	6	2	9.204,92	
ukupno	13	3	10.682,16	
UKUPNO	383	24	394.096,23	

PRIJAVLJENE U 2010

Godina nastanka	Isplaćene	Odbijene	Iznos	Branša
2008	0	0	0,00	07
2009	1	1	4.931,56	
2010	12	4	16.940,23	
ukupno	13	5	21.871,79	
2008	0	0	0,00	91
2009	0	1	0,00	
2010	2	0	11.454,68	
ukupno	2	1	11.454,68	
2008	0	0	0,00	93
2009	0	0	351,00	
2010	4	0	2.206,96	
ukupno	4	0	2.557,96	
UKUPNO	19	6	35.884,43	

PRIJAVLJENE U 2009

Godina nastanka	Isplaćene	Odbijene	Iznos	Branša
2008	2		5597,81	07
2009	3	1	18.209,82	
ukupno	5	1	23.807,63	
2009				91
ukupno	0	0	0,00	
2008	1	0	977,90	93
2009	0	0	388,34	
ukupno	1	0	1.366,24	
UKUPNO	6	1	25.173,87	

PRIJAVLJENE U 2008

Godina nastanka	Isplaćene	Odbijene	Iznos	Branša
2008	1	1	1.165,06	07
ukupno	1	1	1.165,06	
2008				91
ukupno	0	0	0,00	
2008				93
ukupno	0	0	0,00	
UKUPNO	1	1	1.165,06	

PRIJAVLJENE U 2007

Godina nastanka	Isplaćene	Odbijene	Iznos	Branša
2007		1	1.970,00	07
ukupno	0	1	1.970,00	
2007				91
ukupno	0	0	0,00	
2007				93
ukupno	0	0	0,00	
UKUPNO	0	1	1.970,00	

4. Likvidnost Društva

Na dan 31.12.2011. likvidna sredstva Društva iznosila su 8.540.153,84 €, obaveze Društva 442.857,35 €, tako da je ostvaren koeficijent likvidnosti od 19,28.

Struktura sredstava i obaveza Društva i pokazatelj likvidnosti na dan 31.12.2011:

Tabela 21.

Likvidna sredstva	8.540.153,84
Hartije od vrednosti (izdate od centralne banke i dr.)	7.818.758,45
Noćana sredstva	721.395,39
Obaveze	442.857,35
Obaveze po osnovu premija i specifične obaveze	421.219,93
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	8.059,19
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa	6.692,61
Druge obaveze po osnovu poslovanja društva za osiguranje	6.885,62
Koeficijent likvidnosti (Likvidna sredstva/Obaveze):	19,28

U izveštajnom periodu pokazatelj likvidnosti je uvek bio veći od 1, tako da je Društvo bilo neprekidno likvidno, odnosno zadovoljen je uslov o nivu likvidnosti predviđen članom 89. Zakona o osiguranju.

Utvrđivanje i praćenje likvidnosti, kao i nivo likvidnosti Društvo je izvršilo u skladu sa svojim Pravilnikom, Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje (»Službeni list CG« br. 70/2008) i Zakonom o osiguranju.

5. Primena drugih pravilnika Društva

Pošto se Društvo isključivo bavi sprovođenjem poslova životnih osiguranja nije bilo izdvajanja doprinosa za Garantni fond, niti doprinosa za preventivu pošto se bruto premija osiguranja života sastoji iz tehničke premije i režije, bez preventive.

Takođe, Društvo nije imalo ni jedan regresni zahtev.

6. Margina solventnosti

Društvo je marginu solventnosti obračunalo u skladu sa Uputstvom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti Ministarstva finansija Crne Gore (»Službeni list RCG« br. 24/2007) i Zakonom o osiguranju.

Na dan 31.12.2011. godine margina solventnosti po premijskom metodu iznosi ukupno 487.930,35 €, a po metodi šteta 428.487,62 €.

Kako je obračunati iznos po oba metoda manji od iznosa osnovnog kapitala za životna osiguranja propisanog članom 21 Zakona o osiguranju, za marginu solventnosti se uzima iznos osnovnog kapitala od 800.000 €.

Takođe je zadovoljen zakonski uslov da je margina solventnosti manja od iznosa garantne rezerve.

Margina solventnosti na dan

31.12.2011.

Životna osiguranja

RB	Vrsta osiguranja	Matematička rezerva, odnosno stanje na ličnim računima	koef.	Matematička rezerva		Koef. saosig. i reosig. $K \geq 0.85$	Margina solventnosti
				U saosiguranju i reosiguranju	U samopridržaju		
01	02	03	04	05	06=03-05	07=06/03	08=03*04*07
1.	osiguranje života	10.046.050,56	0,04	54.941,15	9.991.109,41	0,994531070	399.644,38
2.	rentna osiguranja	0,00	0,04	0,00	0,00	1,00	0,00
3.	dobrovoljno penzijsko osiguranje	0,00	0,04	0,00	0,00	1,00	0,00
4.	druge vrste životnih osiguranja	0,00	0,04	0,00	0,00	1,00	0,00
5.	UKUPNO (1 do 4)	10.046.050,56	0,04	54.941,15	9.991.109,41	0,994531070	399.644,38

Dopunsko osiguranje uz osiguranje života		REZULTAT
1.	I rezultat	88.285,97
2.	II rezultat	28.843,25

UKUPNA MARGINA SOLVENTNOSTI :
(premijski metod) 487.930,35

UKUPNA MARGINA SOLVENTNOSTI :
(metod šteta) 428.487,62

IZNOS OSNOVNOG KAPITALA ZA ŽIVOTNA
OSIG. PROPISAN ZAKONOM: 800.000,00

PROPISANA MARGINA
(najveći iznos od prethodna tri): 800.000,00

Margina solventnosti na dan

31.12.2011.

DOPUNSKO OSIGURANJE UZ OSIGURANJE ŽIVOTA- I REZULTAT

RB	Vrsta osiguranja	Uk. premija za poslednjih 12 meseci	Koef.	Premija za poslednjih 36 meseci			koef saosig. i reosig. $K \geq 0.5$	Margina solventnosti
				Ukupna	Saosiguranja i reosiguranja	U samoprdržaju		
01	02	03	04	05	06	07=05-06	08=07/05	09 ¹⁾ =03*04*08
Osiguranje od posledica nezgode								
1.	iznos od 10 miliona evra	692.341,01	0,18					88.285,97
2.	preostali iznos	0,00	0,16					0,00
3.	UKUPNO (1+2)	692.341,01		2.046.238,28	596.614,39	1.449.623,89	0,708433570	88.285,97
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje								
4.	iznos do 10 miliona evra	0,00	0,18					0,00
5.	preostali iznos	0,00	0,16					0,00
6.	UKUPNO (4+5)	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1) za red 1 i 2, a za red 4 i 5 važi 09=03*04*08/3								88.285,97

Margina solventnosti na dan

31.12.2011.

DOPUNSKO OSIGURANJE UZ OSIGURANJE ŽIVOTA - II REZULTAT

RB	Vrsta osiguranja	Prosečan iznos merodavnih šteta za 36 meseći ¹⁾	Koef.	Merodavne štete za poslednjih 12 meseci		Koeff.saosig i reosig. $K \geq$ 0.5	Margina solventnosti
				Ukupno	U samopridržaju		
01	02	03	04	05	06	07=06/05	08 ²⁾ =03*04*07
Osiguranje od posledica nezgode							
1.	iznos do 7 miliona evra	133.266,71	0,26				28.843,25
2.	preostali iznos	0	0,23				0,00
3.	UKUPNO (1+2)	133.266,71		156.188,00	130.016,00	0,832432709	28.843,25
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje							
4.	iznos do 7 miliona evra	0	0,26				0
5.	preostali iznos	0	0,23				0
6.	UKUPNO (4+5)	0		0	0	0	0
UKUPNO (3+6) :							28.843,25

1) predstavlja aritmetičku sredinu dvanaestomesečnih iznosa merodavnih šteta za period od 3 godine

2) za red 1 i 2, a za red 4 i 5 važi $08=03*04*07/3$

IV KONAČNA OCENA

Sa stanovišta aktuarske struke i struke osiguranja, a na osnovu napred iznetog, na finansijske izveštaje i godišnji izveštaj o poslovanju Akcionarskog društva za osiguranje »GRAWE« Podgorica za poslovnu 2011. godinu dajem **POZITIVNO MIŠLJENJE**.

Obrazloženje:

O poslovanju Društva u 2011. godini mogu se izvesti sledeći **pozitivni zaključci**:

- Društvo je za poslovnu 2011. godinu ostvarilo pozitivan finansijski rezultat (profit). Konačan finansijski rezultat - neto profit iznosi 1.100.521,17 €.
- Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa pravilima aktuarske struke i struke osiguranja, aktima Društva, Zakonom o osiguranju i propisima donetim na osnovu Zakona a kojima se reguliše bliži kriterijumi i načini obračuna tehničkih rezervi.
- Uslovi i način reosiguranja nepokrivenih viškova rizika iznad samopridržaja po zaključenim Ugovorima o reosiguranju obezbeđuju sigurnost i stabilnost poslovanja Društva.
- Obračunata garantna rezerva je veća od osnovnog kapitala propisanog članom 21 Zakona o osiguranju i veća je od obračunate margine solventnosti.
- Deponovanje i ulaganje sredstava Društva izvršeno je u skladu sa zakonskim propisima.
- Društvo je u poslovnoj godini ostvarivalo visok nivo likvidnosti i 100% stepen ažurnosti u isplati šteta.
- Društvo u potpunosti primenjuje usvojene uslove osiguranja, tarife premija i tehničke osnove osiguranja.
- Društvo je u potpunosti uskladilo svoje poslovne akte sa Zakonom o osiguranju i svim podzakonskim aktima - Pravilnicima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i u potpunosti ih primenjivalo.

Zaključak:

Sve aktuarske pozicije i druge veličine na koje ovlašćeni aktuar daje mišljenje su u skladu sa Zakonom, propisima donetih na osnovu Zakona i drugim propisima kojima se uređuje delatnost osiguranja. Takođe, u skladu su sa aktima Društva, ekonomskim načelima, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja. Obračunate tehničke rezerve obezbeđuju očuvanje vrednosti imovine i garantuju trajnu stabilnost i solventnost u poslovanju. Društvo svojim savesnim poslovanjem obezbeđuje stalnu likvidnost i efikasno izvršavanje svi preuzetih obaveza prema korisnicima osiguranja.

Podgorica, 23.02.2012.godine

OVLAŠĆENI AKTUAR
G.br. 2029

Mr Vladanka Vučeljić

Mr Vladanka Vučeljić
Podgorica, 23.02.2012.godine

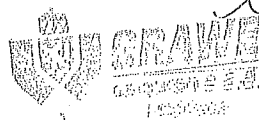
GRAWE осигурање а.д. Подгорица

**Извјештај о пословању
за раздобље јануар - децембар 2011.**

Подгорица, фебруар 2012.

Извршни директор,

Маја Павличич дипл.правник

Садржај:

А.Основни подаци о друштву	3
Б. Извјештај о пословању Друштва	
Кратак преглед.....	6
1. Увод.....	7
1.1. Политичка ситуација у Црној Гори.....	7
1.2. Ситуација на тржишту осигурања у Црној Гори	7
2. Законски оквири.....	7
3. Продукција	8
4. Портфељ.....	8
4.1. Фактурисана премија.....	8
4.2. Портфељ друштва	8
4.3 Структура оснивачког портфеља	8
4.3.1Структура оснивачког портфеља по тарифама.....	9
5. Штете	12
6. Реосигурање.....	12
7. Техничке резерве	13
8. Улагања	15
9. Трошкови	16
10. Резултат пословања.....	16
10.1. Животно осигурање	
11. Показатељи ефикасности пословања.....	17
11.1. Солвентност	19.
12. Процјена ризика	19
13. Кадровска структура.....	20
14. Информационе технологије	21
15. Маркетинг.....	21
16. Остало.....	22

А. Основни подаци о Дрштиву

Акционарско Дрштво за осигурање GRAWE Подгорица (у даљем тексту Дрштво) са сједиштем у Подгорици, Ул.Новака Милошева бр.6/ II, регистровано је у Централном регистру Привредног суда у Подгорици 21.10.2004. године под регистарским бројем 4 - 0007631 / 001, а на основу Рјешења Министарства финансија Републике Црне Горе о давању дозволе за рад број 02-3087/2 од 23.09.2004. године.

Дрштво је провело и сљедеће регистрације 21.10.2005. године под регистарским бројем 4 - 0007631 / 003 регистровано је промјену управе Дрштва са Ул. Далматинска 100 А Подгорица на Бул.Св.П.Љетињског II АИ (зграда дрштва) Подгорица и промјену личних података за предједника Одбора директора господина Марка Микића, 03.07.2005. године под регистарским бројем 4 - 0007631 / 004 промјену података о повећању оснивачког капитала, 21.10.2006. године под регистарским бројем 4 - 0007631 / 005, промјену адресе с разлога добијања кључног броја на Бул.Св.П.Љетињског бр. 114 Подгорица, 10.10.2007. године под регистарским бројем 4 - 0007631 / 007 регистровано је промјену сједиште управе Дрштва са Бул.Св.П.Љетињског бр.114 на Ул. Новака Милошева бр. 6/II Подгорица, 21.10.2007. године, под регистарским бројем 4 - 0007631 / 008 промјену података у поступку прилагођавања Закона о осигурању ("Сл.лист РЛГ" бр.78/2006) и Отпука о оснивању једногласног акционарског дрштва сходно Закону о измјенама и допунама Закона о привредном дрштвима ("Сл.лист РЛГ" бр. 17/07), 21.10.2008. године, под регистарским бројем 4 - 0007631 / 010 промјену регистрације Дрштва и дана 14.11.2008 године под регистарским бројем 4 - 0007631 / 011 регистрована је промјена података повећање основног капитала Дрштва сходно члану 21 и 202 Закона о осигурању ("Сл.лист РЛГ" бр.78/2006).

~~Дрштво је било регистровано за обављање послова животних осигурања и за~~

неживотна осигурања: осигурање од неволе и добровољно здравствено осигурање, остала осигурања имовине, укључујући осигурање возила – каско.

На XIV сједници Скупштине акционара која је одржана дана 29.06.2009. године донијета је Отпука о престанку обављања послова неживотних осигурања, имајући у виду да Дрштво у року од 6 мјесеци, од дана издавања дозволе за обављање послова осигурања, није отпочело са обављањем послова неживотних осигурања. Под регистарским бројем 4 - 0007631 / 012 промјену регистрације Дрштва и дана

21.09.2009 године под регистарским бројем 4 – 0007631 / 013 регистрована је промјена података, о престанку обављања послова неживотних осигурања. На XVIII сједници Скупштине акционара која је одржана дана 25.11.2011. године донијета је Одлука о измјени Статута Друштва с разлога усаглашавања са Законом о класификацији дјелатности која је сада 65.11 – животно осигурање.

На дан уплате акционара оснивачки капитал је износио:

	1.250.000,00 USD
односно:	989.750,00 EUR

Главни акционар код оснивања је било Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft из Граца са 99,04 % учешћа у оснивачком капиталу.

У 2006. години дошло је до повећања оснивачког капитала за 69.876,35 EUR тако да на дан 31.12.2006. износи:

	1.059.626,35 EUR
односно:	1.395.530,55 USD

И у погледу власничке структуре је у 2006. години дошло до промјене, тако да су акционари Друштва сљедећи:

- Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft из Граца са 99,9963 % учешћа и
- Бранислав Пајкановић Голубовци бб са 0,0037 % учешћа.

Како је новим Законом о осигурању предвиђено повећање основног капитала Друштва неопходног за обављање одређених врста осигурања, дошло је до повећања основног капитала за 117.821,84 ЕУР тако да на дан 31.12.2006. износи:

	1.177.448,19 EUR
односно:	1.730.014,97 USD

Наведено повећање, довело је до промјене власничке структуре у 2007. години тако да је учешће акционара у основном капиталу Друштва сљедеће:

- Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft из Граца са 99,9933 % учешћа и
- Бранислав Пајкановић Голубовци бб са 0,0067 % учешћа.

Сходно члану 18а ст. 1 Закона о привредним друштвима („Сл.лист РСГ”бр. 17/07), 12.02.2008. године закључен је Уговор о купопродаји акција између Бранислава

Пајкановића Погами бб Подгорица, као продавца и Grazer Wechselseitige Versicherung A.G. Herrengasse 18-20 Грац , као купца. Уговорне стране су се споразумјеле о купопродаји 2 акције акционара Бранислава Пајкановића. Дана 12.02.2008. године оснивач Grazer Wechselseitige Versicherung A.G. донио је Одлуку о оснивању Акционарског друштва под називом акционарско друштво за осигурање GRAWE Подгорица.

У 2008. години дошло је до повећања основног капитала Друштва расподјелом нераспоређене добити за 2005. годину у износу од 18.867,03 ЕУР и за 2007. годину у износу од 89.639 ЕУР, тако да укупан основни капитал Друштва износи 1.285.954,66 ЕУР-а, што обезбјеђује гарантну резерву у висини једне половине новчаног дијела основног капитала предвиђеног регистроване послове осигурања.

Основни капитал Друштва подијељен је на 32.481 акцију номиналне вриједности од 39,59 ЕУР-а чији је власник акционар:

Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Herrengasse 18-20, Грац, 100 % учешћа.

Сходно члану 21 и 202 Закона о осигурању („Сл.лист РСГ” бр.78/2006), на XII Скупштини акционара која је одржана дана 26.09.08. године донесена је Одлука о повећању основног капитала новом уплатом од 1.014.097,85 ЕУР.

На дан 31.12.2009. године, укупан основни капитал Друштва износи 2.300.020,64 ЕУР-а што обезбјеђује гарантну резерву. Износ основног капитала за послове животног осигурања сходно одредбама Закона о осигурању износи 800.000 еура. Како је Друштво било регистровано и за неке од послова из оквира неживотних осигурања, основни капитал је остао у истом износу, без обзира на Одлуку Скупштине акционара од 29.06.2009. године, за престанак обављања послова неживотних осигурања.

Основни капитал Друштва (почетни фонд сигурности и друга средства) подијељен је на 58.096 акција номиналне вриједности од 39,59 ЕУР-а чији власник акционар:

1. Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Herrengasse 18-20, Graz, Austria

58.096 акција односно

100 %.

Одбор директора Друштва чине Марко Микић дипл. инж. и дипл.економ. Предсједник Одбора директора, и Dr. Wolfgang Goschnik и Mag. Georg Schneider чланови Одбора директора.

Послове платног промета у 2011. години Друштво је обављало преко рачуна код следећих банака:

- Црногорска комерцијална банка а.д. Подгорица
- Подгоричка банка а.д. Подгорица
- НЛБ Монтенегробанка а.д. Подгорица
- НУРО ALPE ADRIA BANK а.д. Подгорица
- Хипотекарна банка а.д. Подгорица
- Erste bank а.д. Подгорица

Б. Извештај о пословању Друштва

Кратак преглед

У раздобљу јануар - децембар 2011. године остварена је нова продукција од 1.701 уговора осигурања живота од којих је 1.120 са додатним осигурањем од последица несрећног случаја. Укупна осигурана сума нове продукције осигурања живота износи 16.006.276 EUR.

Фактурисана је премија на 31.12.2011. износила је 4.940.957,59 еура.

Ријешено је 345 накнада из осигурања живота, односно 97 штета из осигурања од последица несрећног случаја при чему је исплаћено укупно 458.289,59 еура.

Имајући у виду ситуацију на финансијском тржишту у 2011. години и даље је доминатно улагање у депозите код банака улагање у ЕУРО обвезнице које је издала Црна Гора и обвезнице старе девизне штедње у мањем обиму.

Остварени трошкови спровођења осигурања у раздобљу јануар - децембар 2011. били су 1.166.598,32 еура.

У току 2011. године остварен је пословни бруто добитак од 1.209.429,69 еура, односно остварени нето добитак износи 1.100.521,17 еура.

Друштво је настојало да боље позиционира своје постојеће производа на црногорском тржишту, његује добар имиџ и подстакне квалитет и конкурентност услуга и производа.

1. Увод

1.1. Политичка ситуација у Црној Гори

Црна Гора је од 2006. године независна држава. Независност Црне Горе није имала посебан утицај на рад нашег Друштва у Црној Гори.

Финансијска криза која је погодила европске земље, имала је негативних утицаја на пословање Друштва у 2011. години, што се посебно огледа у смањења броја новозакључених уговора о осигурању живота и енормном повећању откупа полиса. У наредној години можемо и даље очекивати негативне последице економске кризе с разлога смањења куповне моћи становништва и неповјерења према свим облицима штедње. Такође, отказивање пословних аранжмана и страних улагања, може довести до нестабилности и на политичком плану.

1.2. Ситуација на тржишту осигурања у Црној Гори

Сектор осигурања у 2011. години задржава перформансе које су испод европског просјека али са знатним развојним потенцијалом. У оквиру финансијског сектора осигурање има исту позицију у погледу учешћа у управљању финансијском активом као и предходне године. У Црној Гори у последњих неколико година почело је са радом више страних осигуравајућих кућа, што представља оштру конкуренцију на тржишту осигурања.

Расположиве анализе у свијету указују да ће последице кризе на индустрију животног осигурања бити знатно мање него на банке. Оваква констатација своју истинитост показује и на тржишту осигурања у Црној Гори и усмјерава друштва за осигурање да посебно воде рачуна о висини и структури улагања техничких резерви.

---

2. Законски оквири

У току 2008. године донесени су следећи подзаконски акти:

1. Правилник о формирању и коришћењу резерви за учешће у добити.
2. Правилник о формирању и начину обрачуна математичке резерве.
3. Правилник о формирању и начину обрачунавања и висини преносне премије.
4. Правилник о ближим критеријумима и начину обрачунавања техничких резерви за резервисане штете.

5. Правилник о ближним критеријумима и начину обрачунавања резерви за изравнање ризика (само за неживотна осигурања).

У јуна 2009. усвојен је:

6. Правилник о ограничењима појединих облика депоновања и улагања средстава техничких резерви и о највишим износима појединих депоновања и улагања средстава гарантне резерве Друштва за осигурање.

У августу 2011. усвојен је:

7. Правилник о спречавању прања новца и финансирању тероризма.

3. Продукција

У раздобљу јануар - децембар 2011. године остварена је нова продукција од 1.701 уговора осигурања живота. У истом раздобљу 2010. године остварена нова продукција је износила 1.743 уговора осигурања живота што значи да је била мања за 2,4%. Укупна осигурана сума нове продукције осигурања живота износила је 16.006.276 евра што је за 2,75% мање од укупне осигуране суме нове продукције осигурања живота у 2010. години.

4. Портфељ

4.1. Фактурисана премија

Укупна фактурисана премија у 2011. години износила је 4.940.957,59 еура од чега је 4.248.616,58 фактурисана премија осигурања живота, 692.341,01 еура фактурисана премија додатног осигурања од последица несрећног случаја за случај трајне инвалидности и осигурања живота за случај смрти услјед незгоде.

Укупна фактурисана премија осигурања живота у раздобљу јануар – децембар 2011. године већа за 0,82% у односу на фактурисану премију животног осигурања у истом раздобљу у 2010. години, док је за додатно осигурање од последица несрећног случаја за случај трајне инвалидности фактурисана премија већа за 2,67%.

4.2. Портфељ Друштва на 31.12.2011. године

Осигуравачки портфељ Друштва броји 11.869 уговора о осигурању живота, од којих је 5.283 са додатним осигурањем од последица несрећног случаја.

4.3 Структура осигуравачког портфеља :

Редуковано (капитализовано):	1.661	полиса
Активно:	10.209	полиса

Просјечна годишња премија за активне полисе осигуравачког портфеља за осигурање живота износи: 429,34 еура

Просјечна осигурана сума осигуравачког портфеља :

- Просјечна осигурана сума редукованих (капитализованих) полиса износи:
989,19 еура
- Просјечна осигурана сума активних полиса износи:
10.696,19 еура

Просјечно трајање осигуравачког портфеља :

- Просјечно трајање редукованих (капитализованих) полиса износи:
22,47 година
- Просјечно трајање активних полиса износи:
25,47 година

4.3.1. Структура осигуравачког портфеља по тарифама :

Портфељ осигурања Друштва на 31.12.2010. године чине:

1. 11.204 уговора о осигурању за случај смрти и доживљења (мјешовито осигурање живота са обрачуном припадајуће добити),
2. 1 уговора о осигурању живота за случај смрти,
3. 18.840 допунских осигурања уз осигурање живота,

На дан 31.12.2010. године Друштво је имало 11.205 активних полиса осигурања живота на којима је закључено 18.840 допунских осигурања уз осигурање живота. Од наведеног броја полиса осигурања живота, 1.148 уговора је редуковано у осигурања ослобођених

плаћања премије (капитализација), док на преосталих 10.056 полиса се плаћа премија (активне и дјелимично капитализоване).

Портфељ осигурања Друштва на 31.12.2011. године чине:

1. 11.869 уговора о осигурању за случај смрти и доживљења (мјешовито осигурање живота са обрачуном припадајуће добити),
2. 1 уговор о осигурању живота за случај смрти,
3. 19.175 допунских осигурања уз осигурање живота,

На дан 31.12.2011. године Друштво је имало 11.870 активних полиса осигурања живота на којима је закључено 19.175 допунских осигурања уз осигурање живота. Од наведеног броја полиса осигурања живота, 1.661 уговора је редуковано у осигурања ослобођених плаћања премије (капитализација), док на преосталих 10.209 полиса се плаћа премија (активне и дјелимично капитализоване).

Током пословне 2011. године закључено је 1.711 нових уговора осигурања живота, 1.702 допунских осигурања од незгоде која за последицу имају смрт, 684 допунских осигурања за ослобађање од плаћања премије за вријеме радне неспособности и 1.057 осигурања од последица несрећног случаја. Реактивирано је 44 уговора осигурања живота. Укупна премијска сума нове продукције осигурања живота износи 14.830.829 еура.

У току 2011. године је од 1.086 прекинутих уговора осигурања живота било 324 престанка осигурања због откупа, 15 престанка осигурања због смрти и 747 престанка осигурања због сторна. Доживљења у 2011. години није било.

5. Штете

~~Укупно-ријешене-накнаде-и-штете-по-врстама-осигурања-у-2011-години:~~

- Осигурање живота: 345 накнада
- Допунско осигурање уз осигурање живота: 96 штета

Закључно са 31.12.2011. године Друштво је имало следеће расходе по основу накнада штета осигурања живота додатних осигурања од последица незгоде за случај смрти и инвалидности.

- Осигурање живота: 286.163,00 еура

- Додатно осигурање од посљедица несрећног случаја за случај трајне инвалидности, додатно осигурање од посљедица несрећног случаја за случај смрти услјед незгоде и одатно осигурање за ослобађање од плаћања премије за вријеме радне неспособности:

102.141,37 еура

Закључно са 31.12.2011. године Друштво је имало пријаве насталих штета па се у резерви за пријављене а неријешене штете биљежи:

- Осигурања живота: 13.109,39 еура

- Додатно осигурање од посљедица несрећног случаја за случај трајне инвалидности и додатно осигурање од посљедица несрећног случаја за случај смрти услјед незгоде:

116.551,67 еура

пословној 2011. години вршено је и резервисање за настале, а непријављене штете и то за:

- пријављене а неријешене штете:

120.285,77 еура

- настале а непријављене штете:

97.075,86 еура

Резерве за штете промијениле су се у 2011. години у односу на 2010. годину у следећем обиму :

Пријављене а неријешене штете

- Резерве за пријављене а неријешене штете смањене су за 14.705,23 еура или за 10,89 %

Настале а непријављене штете

- Резерве за настале а непријављене штете веће су за 79.250,86 ЕУР или за 444,60%

6. Реосигурање

У 2011. години Друштво је непокривене вишкове ризика изнад сопственог саморидржаја пласирало у реосигурање код Grazer Wechselseitige Versicherung AG из Граса.

Закључени су следећи уговори:

Уговор о животном реосигурању и Анекс уговора закључени 01.07.2008. године.

2. Уговор о реосигурању живота - реосигурање вишка штете и Анекс бр. 1/2008, закључени 01.07.2008.

3. Уговор о реосигурању – квотни тип уговора и Анекс бр. 1 LV-quote „Монтенегро“, закључени 01.07.2008. године.

7. Техничке резерве

Осигурање живота

Укупна математичка резерва: 10.046.050,56 еура

Укупна математичка резерва је састављена из:

- чиста математичка резерва: 8.543.426,03 еура

- преносна премија: 1.502.624,53 еура

Резерва за учешће у добити: 500.120,13 еура

Резерва за пријављене штете: 13.529,39 еура

Укупна математичка резерва у 2011. години порасла је за 2.085,819,56 еура или 26,20 % у односу на 2010. годину.

Додатно осигурање од незгоде за случај трајне инвалидности

- преносна премија: 242.155,88 еура

- резерва за пријављене штете: 120.285,77 еура

- резерва за непријављене штете: 97.075,86 еура

Резерва за учешће у добити подразумева резерву за добит која се приписује појединим полисама у складу са пословним плановима појединих тарифа осигурања живота. Пословном политиком Друштво одређује крајем једне пословне године висину добити за најмање двије наредне пословне године. На тај начин се Друштво обавезује да ће у свом билансу исказивати ту резерву без обзира на резултате пословања и

тима даје додатну сигурност осигураницима. У случају да друштво послује негативно, тај део средстава би био покривен у складу са одредбама закона.

Од самог почетка пословања је друштво одредило висину укупног доноса који пословањем мора остварити. За пословну 2011. годину укупни износ доноса је 6 % на средства математичке резерве, један део доноса се мора издвојити за покривање осигуране суме. Тај део је тачно дефинисан пословним плановима појединих тарифа осигурања живота.

Укупна математичка резерва у 2011. години порасла је за 2.085,819,56 евра или 26,20% у односу на 2010. годину

Припадајућа добит из мјешовитих осигурања живота за случај смрти и доживљања која друштво приписује пописима осигурања живота настаје на основу улагања средстава математичке резерве, израчунава се и води за сваку попису посебно и приписује се најраније од друге године трајања осигурања.

Добит се образује у складу са одредбама за припадајућу добит које су дефинисане у тарифама премија осигурања живота за сваку тарифу посебно и на основу:

- Општих услова осигурања живота за случај смрти и доживљања са припадљивом добити,
- Одлуке Одбора директора о висини добити мјешовитих осигурања живота за случај смрти и доживљања и

Припадајућа добит се израчунава и приписује:

- ако је протекло и премија плаћена за најмање двије године трајања осигурања,
- стварање године од тренутка образовања позитивне математичке резерве.

Од самог почетка пословања друштво је одређивало висину укупне каматне стопе којом се средства математичке резерве осигурања живота (на којима се обрачунава припадајућа добит) пласирају на тржишту.

На крају осигуравајуће године у којој се први пут приписује припадајућа добит на пописи осигурања живота на до краја трајања осигурања по тој пописи друштво крајем

сваке пословне године шаље Обавјештење уговарачу осигурања о висини укупно приписане припадајуће добити.

Припадајућу добит из осигурања живота која се приписује полисама мјешовитих осигурања живота за случај смрти и доживљења као и очекивану добит за следећу пословну годину Друштво исказује у билансу у посебним позицијама.

8. Улагања

Дугор.финансијска улагања

1.Хартије од вриједности	7.818.758,45	еура
2.Дугорочни депозити	3.602.737,98	еура
3.Инвестиционе некретнине	62.720,88	еура
4.Предујмови	65.332,50	еура

Ликвидна средства

Ликвидна средства у ЕУР на дан 31.12.2011. године износе:

Ликвидна средства	8.540.153,84
1) Хартије од вриједности	7.818.758,45
- ХОВ које су издате од стране Црне Горе, Централних банака и Влада страних земаља које имају најмању оцјену А, односно њен еквивалент, додијељен од стране опште прихваћених, међународно признатих агенција за додјелу рејтинга	7.818.758,45
- ХОВ којима се тргује на организованом тржишту	
- Остале ХОВ	
2) Новчана средства	721.395,39
3) Потраживања која доспијевају у наредних четрнаест дана од дана утврђивања ликвидности друштва за осигурање, која су покривена инструментима обезбјеђења плаћања (чек, авалирана мјеница, банкарска гаранција)	
4) Неискоришћени дио одобрених оквирних банкарских кредита за осигуравајуће друштво	
5) Реално очекивани приливи у наредних четрнаест дана по основу премија осигурања и удјела реосигуравача, имајући у виду просјечан дневни прилив новчаних средстава друштва за осигурање у претходној години (односно од дана оснивања ако не постоји подата	
Обавезе	442.857,35
- Обавезе по основу штета	
- Обавезе по основу премија и специфичних обавеза	421.210,93
- Обавезе по основу зарада и накнада зарада	8.059,19
- Обавезе по основу пореза и доприноса	6.692,61
- Обавезе по основу закупа	
- Друге обавезе по основу пословања друштва за осигурање	6.885,62
Коефицијент ликвидности (Ликвидна средства/Обавезе)	19,28

На приказане видове улагања, Друштво је остварило у току 2011. године сљедеће приходе (у ЕУР):

- Приходи од камата на орочене депозите:	856.040,57
- Приходи од камата на а виста депозите	2.408,35

9. Трошкови

У току 2011. године остварили су се трошкови спровођења осигурања у износу од 1.166.598,32 евра. Остварени трошкови у раздобљу јануар-децембар 2011. године су за 20,07% мањи од остварених трошкова у истом раздобљу 2010. године.

Трошкови спровођења осигурања

Трошкови провизије:	811.044,49 еура
Амортизација:	7.256,52 еура
Трошкови рада:	203.525,91 еура
Материјални трошкови:	14.582,15 еура
Остали трошкови:	265.444,42 еура
Умањење за приход од провизије РЕ:	- 135.255,42 еура

10. Резултат пословања

На дан 31.12.2011. године пословни добитак Друштва износио је 1.209.429,69 еура бруто. По одбитку обавеза за порез на добит у износу од 108.908,52 еура, остварени нето добитак износи 1.100.521,17 еура.

Друштво је у 2011. години имало седму пословну годину пословања и могуће је већ направити поређења.

Мања продукција у 2011. години одразила се на висину прихода по основу премија осигурања који су у односу на 2010. годину мањи за 17.715,33 еура или за 0,37%. Смањење продукције, резултирало је смањењем трошкова на 1.166.598,32 еура, који су мањи за 20,07% у односу на 2010. годину и то прије свега нематеријалним трошкова провизије и промјена резерви за осигуране случајеве због великог броја раскинутих уговора, због нередовног плаћања доспјеле премије осигурања.

10.1. Животно осигурање

Преглед пословног резултата у 2011. години за животно осигурање дат је у следећој табели:

ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ

	износ у еврима
Пословни приходи	4.673.237,10
Пословни расходи	-3.414.184,98
Трошкови спровођења осигурања	-1.166.598,32
Финансијски резултат од улагања	1.116.975,89
Порез на добит	108.908,52
Пословни добитак	1.100.521,17

11. Показатељи ефикасности пословања

Економичност пословања

Економичност пословања израчунава се као однос између трошкова спровођења осигурања и укупних прихода по основу премије осигурања на нивоу Друштва као цјелине даје сљедећи резултат:

$$E = \frac{T}{P} * 100,00 = \frac{1.166.598,32}{4.940.957,59} * 100,00 = 23,61\%$$

Учешће трошкова спровођења осигурања у фактурисаној премији у 2011. години износило је 23,61% што је за 6,25% мање у односу на 2010. годину и говори о повећању економичности пословања.

Рентабилност капитала

Рентабилност као однос између оствареног профита и укупног основног капитала износи:

$$RR = \frac{P}{OK} * 100,00 = \frac{1.100.521,17}{2.300.020,64} * 100,00 = 47,84\%$$

У 2011. години је рентабилност капитала смањила се за 6,29% у односу на 2010. годину.

Продуктивност нових уговора

Продуктивност је израчуната као однос укупно новозакључених уговора и просјечног броја запослених у 2011. години.

$$PR = \frac{BNU}{PBZ} = \frac{1.701,00}{21} = 81,00$$

Показатељ продуктивности показује да је у 2011. години просјечно остварено 81,00 уговора по запосленом, што је за 30,29% мање у односу на 2010 (116,20 уговора по запосленом).

Уколико посматрамо продуктивност као однос фактурисане премије и броја запослених долазимо до сљедећих резултата за 2011. годину:

$$PR = \frac{FPR}{PBZ} = \frac{4.940.957,59}{21} = 235.283,68$$

Дакле, у 2011. години фактурисана премија је износила 235.283,68 ЕУР по једном запосленом што је за 90.605,86 еура или за 27,80% мање у односу на 2010. годину.

11.1. Солвентност

Висина маргине солвентности се одређује тромесјечно према Упутству о начину утврђивања висине маргине солвентности које је донијело Министарство финансија.

Утврђена висина маргине солвентности није већа од износа основног капитала друштва, па се за маргину солвентности узима износ основног капитала, тј. прописана маргина солвентности на 31.12.2011. године износи 800.000,00 еура.

12. Процјена ризика

Друштво је у 2011. години вршило процјену ризика на 18.750 еура. У периоду од 01.01.2011. до 31.12.2011. године није остварен ни један ризик.

За 2012. годину, Друштво је извршило процјену ризика на 21.625 еура.

13. Кадровска структура

У октобру 2009. године донијет је нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Друштву, којим је предвиђено Одјељење продаје осигурања и запошљавање у сопственој продајној мрежи. За сараднике у осигурању, предвиђен је радни однос на одређено вријеме. Од радног мјесто организатора могуће је закључити радни однос на неодређено вријеме.

Број запослених у 2011. и години дат је у табели.

	Опис	Број запосле.у 2011
1	Извршни директор	1
2	Референт за за обраду уговора о осигурању	2
3	Референт за обраду штета	1
4	Шеф рачуноводства	1
5	Књиговођа	1
6	Актуар	1
7	Интерни ревизор	1
8	Шеф продаје осигурања	1
9	Организатор у продаји осигурања	1
10	Сарадник у продаји осигурања	10
11	Радница на одржавању чистоће	1

УКУПНО		21
11	Одбор директора	3

До средине 2011. године, запошљавали смо 3 Организатора у продаји осигурања, међутим г-дин Никола Дакић је погинуо а г-ђица Маја Мићковић прекинула радни однос због одласка у иностранство.

14. Информационе технологије

У 2011. години, настављено је са унапређивање пројеката из 2010. године, али није било нових пројеката.

15. Маркетинг

Три приоритетна циља маркетинга установљена за 2011. годину била су боље позиционирање постојећих производа Друштва на црногорском тржишту, његовање доброг имиџа и подстицање квалитета и конкурентности услуга и производа. У остваривању плана значајно су допринијели односи са јавношћу, иако још увек нису на жељеном нивоу које захтјева тржиште на којем Друштво послује. Стратегија је усклађена са интернационалном маркетиншком стратегијом, прилагођена тржишту Црне Горе.

Сprovedено је оглашавање у штампаним и електронским медијима.

Остварени трошкови маркетинга у 2011. години који износе 42.392,36 еура, од чега

- Трошкови рекламе 20.781,07 еура;
- Рекламни материјал 21.611,29 еура;

16. Остало

Агенција за надзор осигурања у јнуу 2011. године, вршила је циљну непосредну контролу базирану на Закону за спречавање прања новца и финасирања тероризма. У септембру 2011. године, донијето је Рјешење о изрицању мјера за откањање

незаконитости и неправилности у пословању GRAWE осигурања а.д. у поступку процјене клијената сходно наведеном Закону. У остављеним роковима, Друштво је поступило по предметном Рјешењу.

ЗАКЉУЧАК

На основу исказаних података може се закључити да је Друштво у пословној 2011. години успјешно пословало.

Друштво ће и у свим сљедећим годинама уложити све снаге да расположивим сопственим средствима и уз помоћ оснивача повећа број осигурања и настави успјешно пословање.

Naziv društva za osiguranje: Grawe osiguranje a.d.
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja:

Matični broj
 Šifra djelatnosti /6/5/1/1/
 PIB: 2416042

BILANS STANJA
 NA DAN 31.12. 201 1 GOD.
AKTIVA

Pozicija	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
A.Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)			
A.1. Gudvil			
A.2. Druga dugoročna nematerijalna imovina			
A.3. Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja			
A.4. Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)			
B.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje osiguranja(B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	1	11.204,37	17.224,34
B1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			
B2.Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		53.376,87	51.609,58
B3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			
B4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji			
B5. Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)		-42.172,50	-34.385,24
C. Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)	2	11.549.549,81	5.993.552,39
C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		11.549.549,81	5.993.552,39
C1.1. Hartije od vrijednosti		7.818.758,45	1.956.998,14
C1.2. Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti			
C1.3. Akcije			
C1.4. ulaganja u investicione fondove			
C1.5. Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja		3.602.737,98	3.960.370,10
C1.6. Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		62.720,88	64.570,15
C1.7. Udjeli i učešća u društvima			
C1.8.Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja			
C1.9. Izvedeni finansijski instrumenti			
C1.10. Druga dugoročna finansijska ulaganja		65.332,50	11.614,00
C1.11. Stalna imovina koja se drži za prodaju			
C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva			
C2.1. Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana			
C2.2. Depoziti kod grupe banaka, kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka			
C2.3. Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva			
D. Kratkoročna finansijska ulaganja (D1+D2+D3)	3	4.797.001,57	7.869.085,07
D.1. Hartije od vrijednosti			
D.2.Kratkoročni depoziti kod banaka		4.797.001,57	7.869.085,07

D.3.Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja			
E. Kratkoročna sredstva(E1+E2+E3)	4	1.119.229,95	708.880,27
E.1 Gotovinska sredstva		721.395,39	363.289,66
E.2 Kratkoročna potraživanja		397.834,56	345.590,61
E.2.1 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		374.652,34	286.079,95
E.2.2 Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja			
E.2.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta			
E.2.4 Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja			
E.2.5 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		0,00	31.456,84
E.2.6 Druga kratkoročna potraživanja		23.182,22	28.053,82
E.3 Zalihe materijala i sitnog inventara			
F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	5	187.278,44	199.143,17
G. Aktivna vremenska razgraničenja	6	511.227,13	169.270,47
G.1 Odloženi troškovi sticanja osiguranja			
G.2 Ostala aktivna vremenska razgraničenja		511.227,13	169.270,47
H.Odložena poreska sredstva			
UKUPNO AKTIVA		18.175.491,27	14.967.156,71
PASIVA			
POZICIJA			
Osnovni kapital (A.1+A.2)	7	2.300.020,64	2.300.020,64
A.1. Akcijski kapital-obične akcije		2.300.020,64	2.300.020,64
A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije			
B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	7	3.910.909,79	3.667.959,70
B.1 Kapitalne rezerve			
B.2 Rezerve iz dobiti			
B.2.1 Zakonske rezerve			
B.2.2 Rezerve za sopstvene akcije			
B.2.3 Statutarne rezerve			
B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka			
B.3 Sopstvene akcije			
B.4 Revalorizovane rezerve		-593.645,48	33.925,60
B.5 Prenesena i neraspoređena dobit/ gubitak (+/-)		4.504.555,27	3.634.034,10
B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina(+/-)		3.404.034,10	2.389.051,42
B.5.2 Neraspoređena dobit/gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		1.100.521,17	1.244.982,68
C.Rezervisanja (C.1+ C.2+ C.3)	8	11.355.570,58	8.151.892,24
C.1 Bruto tehničke rezerve		473.046,90	1.927.171,03
C.1.1 Bruto prenosne premije		242.155,88	1.726.782,62
C.1.2.Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		-133.815,16	-176.145,49
C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		97.075,86	24.242,92
C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta			
C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnjanje rizika			
C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja			
C.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		10.882.523,68	6.224.721,21
C2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		10.046.050,56	5.943.924,55
C2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja			
C2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja			
C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti		836.473,12	280.796,66
C.3 Ostala rezervisanja			
C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine			
C3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			
D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	9	551.765,87	543.279,91
D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		355.624,83	339.791,05
D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i osiguranja		65.595,10	54.424,73
D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta			

D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja			
D.5 Kratkoročne obaveze iz finansiranja			
D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		11.948,73	40,00
D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		118.597,21	149.024,13
E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+ E.2+E.3+E.4)			
E.1 Obaveze prema bankama			
E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti			
E.3 Druge finansijske obaveze			
E.4 Obaveze za odloženi porez			
F. Pasivna vremenska razgraničenja	10	57.224,39	294.003,22
UKUPNO PASIVA		18.175.491,27	14.957.155,71

U Podgorici
Datum: 27.02.2012

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Izvršni direktor društva:

B. Rukćević

MP

M. Paulović

Pečat CRPS

Pečat Poreske uprave

Naziv društva za osiguranje Grawe osiguranje a.d.
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: _____

Matični broj _____
 Šifra djelatnosti /6/5/1/1/1/
 PIB: 2416042

BILANS USPJEHA

od 01.01. do 31.12.2011 godine

Pozicija	Napomene	Tekuća godina	Prethodna godina
I POSLOVNI PRIHODI (1+2)			
1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	11	4.673.237,10	4.715.883,63
1.1 Obračunate bruto premije osiguranja		4.616.378,79	4.667.745,10
1.2 Primljene premije saosiguranja		4.940.957,59	4.888.343,30
1.3 Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije			
1.4 Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama			
1.5 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		-319.201,36	-300.724,16
1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		-4.066,20	83.520,72
1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)			
1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		-1.311,24	-3.394,76
2. Neto prihodi od ostalih usluga	12	56.858,31	48.138,53
2.1 Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja		23.999,22	23.207,35
2.2 Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		0,00	23,98
2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi			
2.4 Prihodi drugih usluga		32.859,09	24.907,20
II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)			
1. Rashodi naknada šteta	13	3.414.184,98	2.962.583,13
1.1 Obračunate bruto naknade šteta		445.641,42	313.374,81
1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta*		458.289,92	399.633,25
1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja			
1.4 Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija			
1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara unaknadama šteta		-53.704,60	-55.055,04
1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		-42.330,33	-34.882,65
1.7 Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		10.962,18	9.751,62
1.8 Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		72.832,94	-6.072,37
1.9 Umanjenje za udjele saosiguravača i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete		-408,69	0,00
1.10 Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta			
2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja		2.917.939,58	2.614.070,23
2.1 Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)			
2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		2.828.403,17	2.529.201,65
2.3 Promjena rezervisanja za izravnane rizika (+/-)			
2.4 Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)			
2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)		89.536,41	84.868,58
3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja		50.603,98	35.138,09
3.1 Troškovi za preventivu			
3.2 Vatrogasni doprinos			

3.3 Garantni fond			
3.4 Troškovi nadzornog organa		49.193,73	33.804,90
3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja			
3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja		1.410,25	1.333,19
3.7 Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja			
3.8 Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore			
3.9 Druge rezervacije			
III DOBITAK/GUBITAK- BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		1.259.052,12	1.753.300,50
IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7- 8)	14	1.166.598,32	1.295.091,56
1. Troškovi sticanja osiguranja		811.044,49	899.648,03
2. Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja			
3. Amortizacija		7.256,52	8.387,73
4. Troškovi rada		203.525,91	194.203,78
4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		171.295,06	160.368,29
4.2 Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		21.623,67	20.110,27
4.3 Drugi troškovi rada		10.607,18	13.725,22
5. Materijalni troškovi		14.582,15	10.778,52
5.1 Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklađivanje		2.886,99	1.949,03
5.2 Troškovi kancelarijskog materijala		1.181,84	486,90
5.3 Troškovi energije		4.642,22	4.913,73
5.4 Drugi troškovi materijala		5.871,10	3.428,86
6. Ostali troškovi usluga		264.143,68	307.170,47
6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu, intelektualnih usluga- zajedno sa dažbinama koje idu na teret preduzeća)		35.772,96	61.450,28
6.2 Zakupnine		50.083,60	52.313,20
6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		19.229,38	10.868,70
6.4 Premije osiguranja		231,87	302,82
6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		50.915,34	46.079,57
6.6 Troškovi drugih usluga		107.910,53	136.155,90
7. Drugi troškovi		1.300,74	2.418,37
8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		135.255,17	127.515,34
V DOBITAK/GUBITAK- NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		92.453,80	458.208,94
VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)	15	1.116.975,89	909.976,65
1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		646.220,35	922.290,86
1.1 Prihodi od kamata		646.220,35	922.290,86
1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika			
1.3 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza			
1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
1.5 Pozitivne kursne razlike			
1.6 Drugi prihodi			
2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		9.383,41	16.838,23
2.1 Rashodi od kamata		0,00	16.505,13
2.2 Gubici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		9.383,41	333,10
2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti			
2.4 Negativne kursne razlike			
2.5 Drugi finansijski rashodi			
2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine			
3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		636.836,94	905.452,63
4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		482.744,93	6.713,00

4.1 Prihodi od kamata		477.109,89	0,00
4.2 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza			
4.3 Drugi prihodi od ulaganja			
4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
4.5 Drugi finansijski prihodi			
4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine		5.600,00	6.600,00
4.7 Drugi prihodi		35,04	113,00
5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		2.605,98	2.188,98
5.1 Rashodi od kamata			
5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti			
5.4 Drugi finansijski rashodi		756,71	339,71
5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina		1.849,27	1.849,27
5.6 Rashodi za druge nekretnine			
5.7 Novčane kazne i odštete			
6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)		480.138,95	4.524,02
VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)		1.209.429,69	1.368.185,59
VIII POREZ NA DOBIT		108.908,52	123.202,91
1.1 Porez na dobit		108.908,52	123.202,91
1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza			
IX NETO DOBIT/ GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		1.100.521,17	1.244.982,68
X RASPODJELA NETO DOBITI			
1. Raspodjela neto dobiti			
XI ZARADA PO AKCIJI			

U Pelagovici Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

Datum:

27.02.2012.g.

B. Vučković

Izvršni direktor društva

M. Pavličić

MP
GRAVE
osiguranje a.d.
POBORNICA

Pečat CRPS

Pečat poreske uprave

Naziv društva za osiguranje
Sjedište:
Vrsta osiguranja:

Grawe osiguranje a.d.
Podgorica

Matični broj: 2416042
Šifra djelatnosti: 6511
PIB: 2416042

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2011 do 12.2011

Pozicija	Uplaćeni kapital-redovne akcije	Uplaćeni kapital-povlašćene akcije	Revalorizacijska rezerva-zemljište i građevinski objekti	Revalorizacijska rezerva-financijska ulaganja	Ostale revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Ostale rezerve (sopstvena akcije)	Neraspoređena dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. Januar prethodne godine	2.300.020,64			-715,32					2.618.051,42	4.918.356,74
Ispravke greški prethodnog perioda										
Promjena računovodstvenih politika										
Stanje na dan 1. Januar prethodne godine (prepravljeno)										
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju:				34.640,92						34.640,92
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju										
Ostali dobiti/gubici priznati direktno kapitalu i rezervama										
Dobitak/gubitak prethodnog perioda									1.244.982,68	1.244.982,68
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										
Dividende									-230.000,00	-230.000,00
Prenos dobiti u rezerve										
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	2.300.020,64			33.925,60					3.834.034,10	6.987.980,34
Ispravke greški prethodnog razdoblja										
Promjena računovodstvenih politika										
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju:				-627.571,08						-627.571,08
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju										
Ostali dobiti/gubici priznati direktno kapitalu i rezervama										
Dobitak/gubitak tekućeg perioda									1.100.521,17	1.100.521,17
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										
Dividende									-230.000,00	-230.000,00
Prenos dobiti u rezerve										
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	2.300.020,64			-693.645,48					4.504.555,27	6.210.930,43

U Podgorici
dana 28.02.2012.g.

Lice odgovorno za
sastavljanje izvještaja

Izvršni direktor društva

Pečat CRPS-Privredni sud

osiguranje a.d.
PODGORICA

Pečat Poreske uprave

Naziv društva za osiguranje
Sjedište:
Vrsta osiguranja:

Grawe osiguranje a.d.
Podgorica

Matični broj
Šifra djelatnosti / 6 / 5 / 1 / 1 /
PIB: 2416042

BILANS NOVČANIH TOKOVA

od 01.01. do 31.12.2011. godine

	Pozicija	Napome	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1	2	3	4
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti	16		
1	<i>Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>		4.869.734,97	
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		4.832.165,97	
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje			
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		37.569,00	
	Prilivi po osnovu vanrednih rashoda			
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		2.026.110,20	
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		445.574,43	
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		119.827,93	
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		158.909,96	
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dadžbina		156.958,27	
	Odlivi po osnovu zakupnina		50.083,60	
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		811.444,92	
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		283.311,09	
	Odlivi po osnovu vanrednih rashoda			
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		2.843.624,77	
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja	17		
1	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		7.180.789,44	
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti			
	Prilivi od ulaganja u hartije u vrijednosti		218.168,50	
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava			
	Prilivi od zakupnina		5.600,00	
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		6.957.020,94	
2	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		9.436.308,48	
	Odlivi po osnovu ulaganja u HOV koje su izdate od strane CG		6.576.996,14	
	Odlivi po osnovu ulaganja u HOV koje su izdate od strane Centralne banke i Vlada stranih zemalja			

	Odlivi po osnovu ulaganja uobveznice, odnosno druge dužničke HOV kojima se trguje na organizovanom tržištu HOV			
	Odlivi po osnovu ulaganja uobveznice, odnosno druge dužničke HOV kojima se ne trguje na organizovanom tržištu HOV			
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu HOV			
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u CG		2.858.075,79	
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		1.236,55	
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja			
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja	18		
1	Prilivi iz aktivnosti finansiranja			
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala			
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita			
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita			
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
2	Odlivi iz aktivnosti finansiranja		230.000,00	
	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija			
	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita			
	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita			
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		230.000,00	
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja			
			-230.000,00	
D	Neto promjena gotovine		358.105,73	
	GOTOVINA NA KRAJU OBACUNSKOG PERIODA		721.395,39	
	GOTOVINA NA POCETKU OBACUNSKOG PERIODA		363.289,66	

U Podgorici
Datum: 27.02.2012

Lice odgovorno
za sastavljanje bilansa

B. Luković
CRANJE
osiguranje a.d.
PODGORICA

Izvršni direktor društva:

M. Paurović

Pečat CRPS

Pečat Poreske uprave

UTVRĐIVANJE PORESKE OBAVEZE 2011 godina

Redni broj	Opis	Iznos u €
1	2	3
	A. Poslovna dobit i gubici	
	I. Finansijski rezultat iz bilansa uspjeha	
1.	Dobit poslovne godine	1.209.474,16
2.	Gubitak poslovne godine	
	II. Kapitalni dobiti i gubici	
3.	Kapitalni dobiti	
4.	Kapitalni gubici	
	III. Usklađivanje rashoda	
5.	Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	9.105,79
6.	Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	8.440,79
7.	Troškovi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti	
8.	Troškovi koji se ne mogu dokumentovati	
9.	Kamata za neblagovremeno plaćene poreze i doprinose	
10.	Kamata plaćena nerezidentima po stopi većoj od uobičajene kamatne stope	
11.	Administrativni troškovi plaćeni od strane poslovne jedinice nerezidentnoj centrali	
12.	Primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti	
13.	Novčane kazne i penali	
14.	Ispravka vrijednosti pojedinačnih potraživanja od lica kojima se istovremeno duguje	
15.	Prilozi dati političkim organizacijama	
16.	Iznos troškova utrošenog materijala i nabavne vrijednosti prodane robe iznad iznosa obračunatog po metodi prosječne cijene ili FIFO metodi	
17.	Izdaci za zdravstvene, obrazovne, naučne, vjerske, kulturne, humanitarne, sportske i svrhe zaštite životne sredine iznad 3,5% ukupnog prihoda	
18.	Troškovi reprezentacije iznad 1% ukupnog prihoda	
19.	Članarine komorama, savezima i udruženjima iznad 0,1% ukupnog prihoda	
20.	Otpisana sumnjiva potraživanja koja se na priznaju u poreske svrhe	
21.	Rezervisanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	
22.	Kamata i troškovi koji su plaćeni povezanim licima iznad tržišnih iznosa	
	IV. Korekcija rashoda po osnovu transfernih cijena između povezanih lica	
23.	Obračunati troškovi primjenom transfernih cijena	
24.	Obračunati troškovi primjenom tržišnih cijena	
25.	Razlika obračunatih troškova (23-24>0)	0,00
	V. Usklađivanje prihoda	
26.	Iznos poreza po odbitku na dividende i udjele u dobiti koje je platila nerezidentna filijala rezidentnog poreskog obveznika	
27.	Iznos kamata između povezanih lica koje su manje od tržišnih kamata	
	VI. Korekcija prihoda po osnovu transfernih cijena između povezanih lica	
28.	Obračunati prihodi primjenom transfernih cijena	
29.	Obračunati prihodi primjenom tržišnih cijena	
30.	Razlika obračunatih prihoda (29-28>0)	0,00
	VII. Oporeziva dobit	
31.	Oporeziva dobit (1-3+4+5-6+7 do 22+25+26+27+30)>0 (ili negativan iznos sa rednog broja 32)	1.210.139,16
32.	Gubitak (2+3-4-5+6-7 do 22-25-26-27-30)>0 (ili negativan iznos sa rednog broja 31)	
33.	Iznos gubitka u poreskoj prijavi iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	
34.	Ostatak oporezive dobiti (31-33)>0	1.210.139,16
	B. Kapitalni dobiti i gubici	
35.	Ukupni kapitalni dobiti tekuće godine (3)	0,00
36.	Ukupni kapitalni gubici tekuće godine (4)	0,00
37.	Kapitalni dobiti (35-36)>0	0,00
38.	Kapitalni gubici (36-35)>0	0,00
39.	Prenijeti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine iznosa pod rednim brojem 37	0,00
40.	Ostatak kapitalnog dobitka (37-39)≥0	0,00
	C. Poreska osnovica	
41.	Poreska osnovica (34+50% rednog broja 40)>0	1.210.139,16
	<i>Umanjenje poreske osnovice</i>	
42.	Prihodi po osnovu dividendi i udjela u dobiti rezidentnih prevnih lica	
43.	Iznos isplaćenih zarada za novozaposlene radnike	

44.	Iznos ulaganja u stalna osnovna sredstva koja se koriste za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i energetske efikasnosti u visini do 50% izvršenih ulaganja	
45.	Umanjena poreska osnovica (41-(42+43+44))	1.210.139,16
46.	Iznos poreza (45x9%)	108.912,52
<i>Umanjenje poreza</i>		
47.	Iznos poreza na dobit ostvarenu u nedovoljno razvijenim opštinama	0,00
48.	Utvrđena poreska obaveza (46-47)	108.912,52
49.	Iznos akontativno plaćenog poreza	0,00
50.	Iznos poreza plaćenog u drugoj državi	0,00
51.	Ukupno plaćeni porez (49+50)	0,00
52.	Iznos poreza koji se duguje (48-51)	108.912,52
53.	Preplaćeni porez	0,00
54.	Iznos poreza za koji se traži povraćaj preplaćenog poreza	0,00
55.	Iznos poreza koji se želi koristiti za akontativno plaćanje poreza u narednoj godini	0,00
56.	Iznos mjesečne akontacije (1/12 rednog broja 48)	9.076,04
57.	Neto profit po bilansu uspjeha poslije oporezivanja (2-48)	1.100.561,64

Izjavljujem, pod krivičnom i materijalnom odgovornošću da su navedeni podaci tačni.

Potpis ovlašćenog lica: M. Paulina PIB: 0205962215244 DATUM: 07.02.2011

osiguranje a.d.

POUNJAVA PORESKA UPRAVA

Broj dokumenta: ...../..... Datum prijema: ..... Datum obrade: .....

Prezime i ime ovlašćenog službenika: ..... Potpis: .....